

AALBORG UNIVERSITET
STUDENTERRAPPORT

Speciale fra Kandidatuddannelsen Socialt Arbejde
Institut for Sociologi og Socialt Arbejde

Fra tanke til handling på 20 minutter – når fristelsen er lige ved hånden

Et studium af den øgede tilgængelighed af kokain via udbringningsservices

Nina Korshøj
Studie-nr. 20180305

Vejleder: Andreas Møller Jørgensen
Antal anslag: 166.255

ABSTRACT

Even though Danish law prohibits the purchase and sale of drugs, there has, in the last five years, been an increase in the number of people who have chosen to start in treatment because of cocaine-addiction (Sundhedsstyrelsen, 2019b). Cocaine is widespread throughout Denmark, and in 2017 it was the most common illegal drug found in the five biggest cities. It has been reported that the average purity of cocaine in Denmark is around 60 %, which is the highest level to be measured in 25 years (Sundhedsstyrelsen, 2018). In the same period, there has been an upsurge in the number of cocaine-related poisonings that required medical attention (Sundhedsstyrelsen, 2019a). Furthermore, studies show how there has also been a rise in the use of cocaine amongst young people (Pedersen, Pedersen & Gonzalez, 2020), and that cocaine is easily available on social-media platforms (Demant & Bakken, 2019) as well as through “Ring-and-bring” delivery-services (Søgaard, 2018). The technological developments mean that cocaine is easily available through our mobile devices, and deciding whether to do cocaine at a party is not something that requires planning in advance anymore; it is only a call or a text-message away from being physically in the hand of the user.

This thesis sets out to explore what the increased accessibility and availability of cocaine through delivery-services mean for people with a problematic use of cocaine, and for substance abuse counselors in the treatment programs.

With a philosophical hermeneutic scientific-theoretical approach, I conducted five semi-structured interviews. First, I conducted three interviews with people who have a problematic use of cocaine, and who have actively acquired their drugs from delivery-services. After examining the data, I held two interviews with substance abuse counselors to get an insight into how the increased availability affects their work, while simultaneously trying to confirm or disprove some of the patterns I found throughout my user-interviews. The analysis is conducted through an abductive method, which has allowed me to alternate between empirical observations and theoretical considerations. In order to gain a better and deeper understanding of the phenomenon, of the increased accessibility and availability of cocaine through delivery-services, I have placed the phenomenon in new theoretical contexts. Based on my professional perspective, my personal experience with addiction and my theory-based assumptions, all of which co-determine my “horizon of understanding” and my “situation”, my pre-understanding is that the increased accessibility of cocaine through delivery

services makes it much more difficult for people with problematic drug use to say no and to not succumb to the urge and temptation to use.

The analysis is three-fold, and each part examines the increased accessibility in different ways. The first part focuses on the delivery-services, and the consequences it poses for the users. The second part examines how the service can pose as a high-risk situation, and how it affects the work for the counselors. In the last part, I look into whether cocaine use, in the wake of the increased availability, has been normalized and how “social exaggerations” and “majority misunderstandings” may also affect the increase seen in the number of adolescents using cocaine. Lastly, I discuss whether the increased availability and accessibility equals increased cocaine consumption.

This thesis concludes, among other things, that the increased availability and accessibility of cocaine through delivery-services means that it is harder for users to quit their problematic cocaine-use. Additionally, the occurrence of the text-messages that the sellers send out poses as high-risk situations with the potential threat of the users relapsing, since the texts can trigger the users’ dysfunctional drug-related beliefs. For the counselors, an important part of the treatment is then to articulate with the user, the risk the delivery-service poses for their treatment and to change the manner of the dysfunctional thinking and beliefs. By doing so, the user will be better suited to not act on the desire to use if confronted with cocaine in high-risk situations. Learning a new behavior and a new way of thinking thus becomes a way for users to learn to master their situation and their newfound relationship with the surroundings in a more appropriate way.

INDHOLDSFORTEGNELSE

ABSTRACT	1
INDLEDNING	5
PROBLEMFELT	6
PROBLEMFORMULERING	11
AFGRÆNSNING.....	12
RELEVANS FOR SOCIALT ARBEJDE	13
BEGREBSAFKLARING	14
Kokain	14
Problematisk kokainbrug	15
Udbringningsservice	16
VIDENSKABSTEORI OG FORSKNINGSDSIGN.....	16
Filosofisk hermeneutik	16
Min for forståelse.....	18
Kvalitativ forskning og abduktiv metode	19
Semistrukturerede interviews	20
Interviewbearbejdning og analysestrategi	22
Eksempel på meningskondensering.....	23
Eksempel på interviewguide.....	24
INFORMANTER	25
Brugere	26
Behandlere	27
TEORIPRÆSENTATION	28
ANALYSE DEL 1.....	30
Nem adgang til forhandlere	31
Hastighed og bekvemmelighed.....	33
Serviceoplevelsen	39
Fordele og ulemper – to sider af samme sag?.....	43
ANALYSE DEL 2.....	45
Grundantagelser og tilladende tanker	46
Påmindelse om at misbruge	48
Behandlingen	50

ANALYSE DEL 3.....	53
Normalisering	54
Normer og sociale misforståelser	58
Øget tilgængelighed = øget forbrug?	60
METODEKRITIK.....	63
KONKLUSION	66
LITTERATUR LISTE.....	70
Rapporter og Forskning	70
Bøger	70
Web.....	72
BILAG	73
Interviewguide brugere	73
Interviewguide behandlere.....	76

INDLEDNING

“There's no happy ending to cocaine. You either die, you go to jail, or else you run out.”

- Sam Kinison (1953-1992).

Benzoylmethylecgonin, med den kemiske formel $C_{17}H_{21}NO_4$, så for første gang dagens lys i 1859. Europæiske kemikere havde længe forsøgt at udvinde det narkotiske stof fra de Peruvianske Koka-blade uden held, men for kemikeren Albert Niemann lykkedes det. Niemann døbte det nye stof ”Kokain” og markedsførte sin nyeste opdagelse som ”*en harmløs kur mod tungsind*” og som ”*næring for nerverne*”. Stoffet opnåede stor udbredelse fra 1863, da flere kokainholdige drikkevarer kom på markedet, blandt andet den velkendte Coca-Cola, som dog fjernede kokain fra deres produkt igen i 1903. Et globalt forbud blev i 1931 vedtaget mod opium og koka, samt de afledte produkter; heroin, kokain og morfin, af forløberen for FN, Folkeforbundet, og i 1961 forbød FN narkotiske stoffer til andet end medicinsk forbrug (Historienet, u.å).

Coke, Tulle, Cola, Bob, Devil’s Candy, Sne, Op, Blow, Dope, Flake, eller Peruviansk Dansestøv. Kokain har i dag mange navne, og der er generel enighed om, at stoffet ikke kan kategoriseres som blot en harmløs kur mod tungsind. Kokain har dog haft en særlig plads i popkulturen med film som Scarface og Goodfellas, samt i nyere film som Wolf of Wall Street, HBO-serien Black Monday og Netflix-serien Narcos. Kokain romantiseres ofte i Hollywood Blockbusters som den perfekte følgesvend til et liv i overhalingsbanen og som gør det muligt at kunne danse til den lyse morgen uden problemer.

Nærværende speciale udspringer dog langt væk fra Hollywoods glitter og glamour, men tager afsæt i den skinbarlige virkelighed i Danmark, hvor sandheden er, at kokain er stærkt afhængighedsskabende og hvor mange helt almindelige mennesker på forskelligvis ender med et problematisk brug af stoffet. I dette speciale vil jeg undersøge, hvilken betydning det har for personer med et problematisk brug af kokain, at der er sket en øget tilgængelighed af stoffet i kølvandet på den teknologiske udvikling, og ligeledes undersøge hvad den øgede tilgængelighed via udbringningsservices som ”De Hvide Bude” betyder for misbrugsbehandlingens arbejde med denne målgruppe.

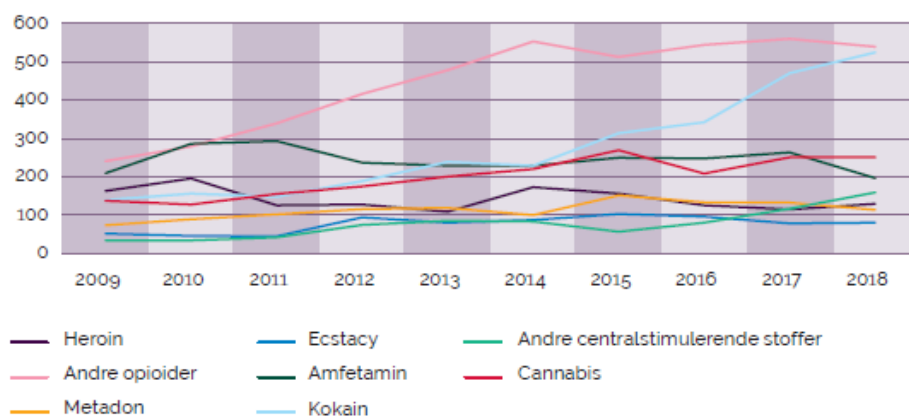
For at fremme forståelsen for de bagvedlæggende faktorer af den øgede tilgængelighed af kokain vil jeg, i det følgende, indledningsvis sætte rammen og konteksten for specialet.

PROBLEMFELT

Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug (EMCDDA) udgiver hvert år ”Europæisk Narkotikarapport”, der giver et overblik over narkotikasituationen ved at kortlægge tendenser og udvikling på tværs af EU, Norge og Tyrkiet, samt de indsatser der gennemføres (EMCDDA, 2019: 9). I rapporten fra 2019 beskrives det, hvordan det europæiske kokainmarked fortsætter sin vækst og at kokain er det mest udbredte illegale narkotikum i Europa. Renheden af kokainen er den højeste i 10 år og antallet af beslaglæggelser og mængderne ligger på et rekordhøjt niveau (EMCDDA, 2019: 14+45). I Europa findes der to former for kokain, hvoraf den mest almindelige er kokainpulver der sniffes, i modsætning til crack-kokain der kommer i klumper eller flager og som ryges ved, at der tilsættes for eksempel ammoniak. Kokain dyrkes hovedsageligt i Columbia, Peru og Bolivia, og fremstilles af blade fra Kokabusken. Kokainen transporteres herefter til Europa fra Syd- og Mellemamerika på forskellig vis, men de største mængder smugles især i containere via søtransport, med Vestindien, Vest- og Nordafrika som de vigtigste transitsoner for den kokain der rammer Europa (EMCDDA, 2019: 26-27).

I rapporten placeres Danmark på top ti over flest beslaglæggelser af kokain i Europa med 4786 beslaglæggelser i 2017 svarende til 151 kg (EMCDDA, 2019: 26-27). I Sundhedsstyrelsens egen rapport ”Narkotikasituationen i Danmark” understøttes disse tal. Kokain findes, ifølge rapporten, i alle politikredse, hvor forekomsten tidligere kun var koncentreret omkring de større byer, og kokain var i 2017 det mest forekommende illegale stof i de fem største danske byer (Sundhedsstyrelsen, 2018: 5). Sundhedsstyrelsens rapport viser også, hvordan der i perioden fra 2015-2018 er sket en stigning i antallet af narkotikarelaterede forgiftninger. Det beskrives hvordan kokain forekommer som forgiftningsårsag både blandt de unge og de ældre over 30 (Sundhedsstyrelsen, 2019a: 2):

FIGUR 2.1. UDVIKLINGEN AF SYGEHUSKONTAKTER EFTER FORGIFTNINGER MED ILLEGALE STOFFER I PÅGÆLDENDE ÅR

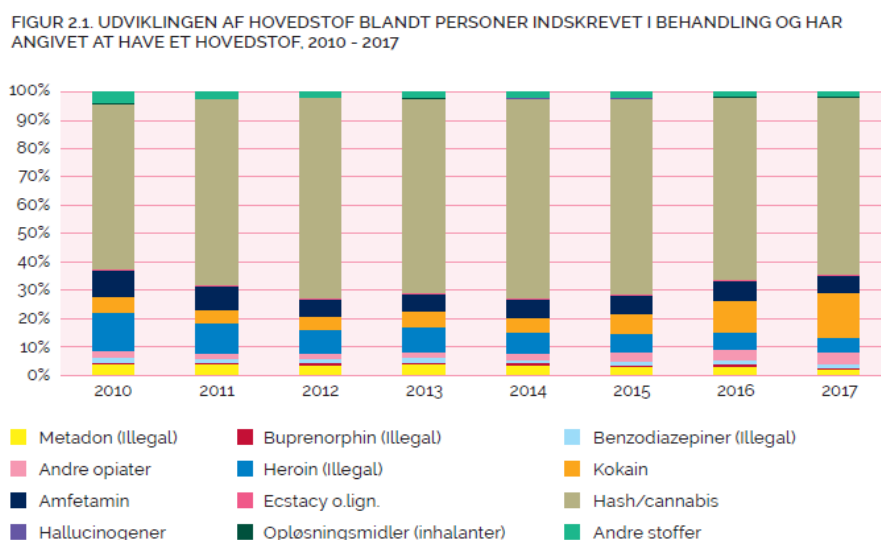
Kilde: Sundhedsdatastyrelsen, Landspatientregisteret (LPR), udtræk marts 2019

Det beskrives i rapporten hvordan den gennemsnitlige renhed af kokainen i Danmark er på 60 %, hvilket udgør det højeste niveau i 25 år og viser, at en del af den kokain der ender hos slutforbrugerne er ufortyndet. Kokain er dog samtidig den stoftype, hvori der blandes flest tilsætningsstoffer, og variationsbredden på renheden er på mellem 6 og 89 %. Levamisol er det hyppigst forekommende stof - et lægemiddel der anvendes til behandling af parasitiske ormeinfektioner, og som påvirker immunforsvaret hos mennesker. Derudover blev der i 2017 også fundet spor af blandt andet koffein, kreatin, og paracetamol. Variationsbredden af renheden er også med til at øge risikoen for forgiftninger, idet brugerne ikke har kendskab til renheden og mængden af tilsætningsstoffer (Sundhedsstyrelsen, 2018: 5-7).

Ifølge den danske narkotikaloggivning er det forbudt at sælge, købe, indføre, udføre, modtage, udlevere, fremstille, forarbejde og besidde stoffer, med mindre stofferne anvendes til forskning eller medicinsk. Tiltale af overtrædelse af lovgivningen sker efter Lov om Euforiserende Stoffer (LES) eller Straffeloven (SL).

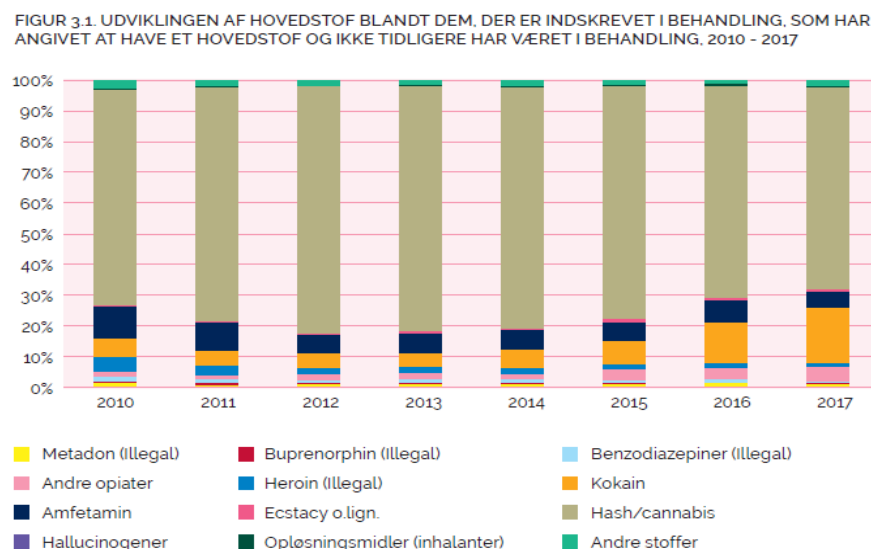
I LES skelnes der mellem, hvorvidt personen er i besiddelse af stoffer til eget forbrug, eller om det vurderes, at besiddelsen af stofferne er med henblik på salg eller videreoverdragelse, hvor afgrænsningen mellem de to afgøres af mængden. For kokain går grænsen for besiddelse til eget forbrug ved 0,2 gram. Tiltale for overtrædelse, for besiddelse af kokain til eget forbrug, afgøres ved LES § 3 stk. 2, nr. 1, men i visse tilfælde er der mulighed for, at den sigtede slipper med en advarsel. Stofferne konfiskeres og for et førstegangstilfælde af kokain, udstedes der en bøde på 3000 kr., og henholdsvis 4500, og 6000 kr. for anden- og tredjegangstilfælde (Rigsadvokaten, 2017). Vurderes det, at besiddelsen af stofferne drejer sig om videresalg eller med henblik på videreoverdragelse, straffes dette med frihedsstraf. Længden af straffen varierer alt efter, om det er førstegangstilfælde og hvor mange handler personen tiltales for. Der gives 10 dages fængsel for førstegangstilfælde, hvor tredjegangstilfælde giver mindst 4 måneder i fængsel. Foregår salget, eller videreoverdragelsen af stofferne på diskoteker, restauranter, eller til koncerter og musikfestivaler, højnes straffen, da det betragtes jf. LES § 3 stk. 2, nr. 2 som en skærpet omstændighed. Formålet med bestemmelsen er at sikre en bedre beskyttelse af unge mennesker og mindske salget i visse miljøer (Rigsadvokaten, 2017). Straffelovens § 191 indeholder en skærpet strafferamme for visse overtrædelser af LES § 3 med indsmugling, salg og besiddelse af særligt farlige og skadelige stoffer med henblik på videreoverdragelse, hvor der kan straffes med fængsel indtil 10 og op til 16 år (Rigsadvokaten, 2017).

Uagtet lovgivningen og den danske strafferamme ses kokainens tilstedeværelse i Danmark tydeligt på to måder: For det første, i stofmisbrugsbehandlingen, hvor der er sket en markant stigning i antallet af personer, der angiver at have kokain som hovedstof for deres misbrugsproblematik. I Sundhedsstyrelsens rapport ses det hvordan andelen der i 2016 var på 11 %, i 2017 er steget til 16 % (Sundhedsstyrelsen, 2019b: 4):

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen, register over stofmisbrugere indskrevet i behandling (SIB), 2018.
Anm.: Opgørelsen er afgrænset på indskrivningsdato.

Ydermere viser rapporten hvordan der er sket en stigning i antallet af personer, der ikke tidligere har været i behandling og som angiver kokain som deres hovedstof. Fra 8 % i 2015, til 13 % i 2016 og til 18 % i 2017 (Sundhedsstyrelsen, 2019b: 6):

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen, register over stofmisbrugere indskrevet i behandling (SIB), 2018.
Anm.: Opgørelsen er afgrænset på indskrivningsdato.

Ligeledes ses der blandt de unge også en stigning i antallet af kokainbrugere. I en rapport fra 2020, udarbejdet af Center for Rusmiddelforskning ses der en stigning fra 1,55 % i 2014 til 3,02 % i 2019 i andelen af danske unge mellem 15-25 år, der har brugt kokain i den sidste måned, hvilket er svarende til omkring 24,600 unge.

Tabel 28. Brug af kokain i 2014 og 2019 – alle (vægtet).

		2014	2019	
	Antal	n=3064	n=3046	Antal
Kokain nogensinde	3054	9.23	10.54	3022
Kokain sidste år	3052	4.72	5.48	3021
Kokain sidste måned ja/nej	3052	1.55	⁴¹ 3.02	3022

(Pedersen et al., 2020: 38).

For det andet, ses kokainens tilstedeværelse også i tilgængeligheden og måderne hvorpå det bliver købt og solgt. I bladet STOF, der udgives af Center for Rusmiddelforskning, kunne man i foråret 2019 læse en sammenfatning af en tre måneders etnografisk undersøgelse omkring, hvordan stofhandler på sociale medier foregår i Norden (Demant & Bakken, 2019). I den bagvedlæggende undersøgelse beskrives det, hvordan Facebook og Snapchat er de mest anvendte sociale medier i Danmark til formålet, og 83 % af de danske interviewede deltagere anvendte Facebook til at købe og eller sælge stoffer. Den primære motivation for at anvende sociale medier til køb og salg af stoffer forklares, i undersøgelsen af de interviewede deltagere, som værende, at alle i forvejen anvender sociale medier til andre former for kommunikation, og at det derfor føles ”naturligt” og dermed giver en oplagt mulighed for at handle med stofferne på de platforme (Demant, Bakken, Oksanen & Gunnlaugsson, 2019: 8-10). Møderne mellem køber og sælger arrangeres via en-til-en kommunikation, via eksempelvis Messenger-appen, og hvor langt de fleste sælgere opererede under falske profiler, anvendte køberne primært deres egne private og personlige profiler til at indgå i handlerne. I undersøgelsen beskrives det samtidig, at de fleste interviewede deltagere udtrykte stor uvidenhed omkring alvorligheden og de mulige konsekvenser af deres handlinger, når de handlede med stoffer på sociale medie platforme, hvad enten de købte eller solgte (Demant et al., 2019).

Det beskrives ligeledes i den Europæiske Narkotikarapport (2019:14), hvordan der er sket en ændring i organiseringen af leverandørkæderne for kokainen og for aktørerne på mellem- og detailniveauet, ved at der nu iagttages opsplittede, løsere og mere horisontale

organisationsstrukturer. Ved at anvende en række informationsteknologier, som darknetmarkeder, kryptovalutaer, kryptering og sociale medier, har en række mindre grupper været i stand til at komme ind på markedet. Innovative distributionsstrategier som call-centre, udelukkende for kokain, er med til at tydeliggøre forskellige iværksætteraktiviteter på det konkurrenceprægede kokainmarked – det fremstilles i rapporten, hvordan der er sket en ”Uberisering” af kokainhandlen gennem den udbredte brug af smartphones. Markedet er stærkt konkurrencepræget og sælgerne konkurrerer ved at tilbyde muligheder for fleksibel og hurtig levering (EMCDDA, 2019: 14). På detailniveau foregår salget fortsat hovedsageligt ved direkte kontakt mellem forbrugere og leverandører, men mobilteknologi og kryptering benyttes i stigende grad, og onlineplatforme, der udgør en lille del af det samlede marked for salg af de illegale stoffer, har fået stigende betydning (EMCDDA, 2019: 20).

En innovativ distributionsstrategi, der bygger på mobilteknologi og som de sidste år har taget fart i Danmark, er fænomenet omkring henholdsvis ”De Brune Bude”, der sælger hash og ”De Hvide Bude”, der sælger kokain. I artiklen ”De ringer – vi bringer” i STOF fra efteråret 2018, der bygger på et studie af stofudbringning, kan man læse hvordan disse ”udbringningsservices” siden 00erne er blevet mere og mere udbredt i de store danske byer (Søgaard, 2018:13). Køberen ringer eller sender en sms til sælgeren, hvorefter der aftales et sted og tidspunkt for leveringen af stofferne. Det fleksible ved denne service er, at leveringsstedet kan variere og kan være på en afsides parkeringsplads, ved køberens hjem eller et andet givent sted (Søgaard, 2018: 13). Denne form for service bygger på ideen om nem adgang til stofferne, samt hurtig og bekvem vareudbringning og har deraf mange lighedstræk med konventionelle og gængse forretningskoncepter som almindelig fastfoodlevering, dog at der i nogle tilfælde udbringes narkotika på alle tider af døgnet. Mobiltelefonen bruges til at sikre, at de potentielle købere nemt kan få fat på en sælger og anvendes yderligere til at koordinere, hvor stofferne skal leveres (Søgaard, 2018: 13). Et lignende studie har undersøgt købernes primære motivation for at anvende denne form for service til køb af stoffer som hash og kokain, og her blev den nemme adgang til sælgerne, bekvemmeligheden ved leveringen og hvor hurtigt stofferne kunne blive skaffet, samt købernes oplevelser af at have en fredelig og behagelig transaktion, når de mødtes med sælgerne, nævnt som de vigtigste elementer (Søgaard, 2019: 220).

Billedet der tegner sig af, at det er meget nemt at få adgang til stoffer, er også et som misbrugsbehandler Dirch Bacher fra U-Turn i København genkender. Han fortæller, i en artikel fra

Politiken, hvordan han det sidste års tid har kunne mærke, at kokain er blevet et mere brugt rusmiddel end han tidligere har oplevet (Holtegaard-Kasler, 2020). Christina Frederiksen, der er afdelingsleder ved Behandlingscenter Tjele, har også udtalt, at det i dag er lige så almindeligt at tage kokain, som det engang var at tage en fyraftensøl (Lauridsen, 2019).

At tage kokain til en fest er altså ikke noget, man behøver at planlægge i god tid længere. Den teknologiske udvikling betyder, at kokain altid er tilgængeligt via telefonerne i vores lommer og blot er et opkald eller en sms væk fra fysisk at være i vores hænder. Det er nu muligt at reagere med det samme, skulle ideen spontant dukke op, eller så snart de første tegn på trang melder sig, og det er altså ikke noget man behøver at overveje to gange eller skulle gøre en større indsats for at få fat på længere. Kokainens vækst fortsætter i Europa og kokain kan nu skaffes i alle politikredse i Danmark. Antallet af borgere i misbrugsbehandling, med kokain som hovedstof, er stødt stigende og det samme gør sig gældende for antallet af unge, som bruger kokain. Men hvordan oplever de der har et problematisk brug af kokain så den øgede tilgængelighed? Er der med den øgede tilgængelighed sket en normalisering af kokain og brug af udbringningsservices? Hvilken betydning har det for brugerne, og hvordan ser det ud fra den anden side af skrivebordet for misbrugsbehandlerne? Påvirker den øgede tilgængelighed af kokain deres arbejde med brugerne, og i så fald hvordan?

På baggrund af ovenstående har jeg udarbejdet følgende problemformulering:

PROBLEMFORMULERING

Hvad betyder den øgede tilgængelighed af kokain, via udbringningsservices, for personer med et problematisk brug af kokain og for misbrugsbehandlerne?

AFGRÆNSNING

I litteraturen favner emnet omkring narkotika, samt brug og misbrug bredt, og litteratursøgningen og processen undervejs, har været med til at forme min afgrænsning. Inden for dette område er der mange retninger man kan vælge at gå i dybden med, og jeg vil i det følgende afsnit redegøre for afgrænsningen af specialets omfang.

Udover at finde substantiel viden og relevant statistik på området, både fra EMCDDA i forhold til EU og Sundhedsstyrelsens rapporter om Narkotikasituationen i Danmark, har min litteratursøgning taget udgangspunkt i de forskningsprojekter, som de to artikler fra STOF udspringer fra, henholdsvis ”Projekt Nordic Drug Dealing on Social Media” (Demant et al., 2019) og Center for Rusmiddelforsknings projekter med ”Ring and Bring Drug Services” (Søgaard, 2018). På baggrund heraf har jeg foretaget kædesøgninger i de to projekters kildehenvisninger, samt søgt på blandt andet ResearchGate og AUB med søgeord som f.eks. ”online drug sale” ”cocaine sale online” ”drug services”. Søgningen ledte mig til undersøgelsen ”Drop-off drug distribution: why users choose to source illegal drugs from delivery dealers” (Søgaard, 2019), som vakte min nysgerrighed og gjorde mig yderligere interesseret i, at undersøge dette fænomen i forhold til mennesker med problematisk kokainbrug. Specialet står således på skuldrene af tidligere forskning og bygger videre på blandt andet Søgaards forskning indenfor dette område. Derudover er der indhentet viden omkring misbrugsbehandling fra blandt andet Socialstyrelsen og Servicestyrelsen, samt viden om kriminalitet og rusmidler, og om misbrug og afhængighed fra diverse bøger lånt på biblioteket.

Forskningen, som er nævnt indledningsvist, har ydermere allerede afdækket og forklaret forekomsten af den øgede tilgængelighed via sociale medier og fænomenet omkring udbringningsservices. Specialet vil da heller ikke gå yderligere i dybden med at forklare hvordan den teknologiske udvikling er sket, eller have fokus på hvordan og hvad den politiske og samfundsmæssige udvikling har betydet for skabelsen af fænomenet omkring ”De Hvide Bude”, andet end hvad der allerede er afdækket i indledningen og problemfeltet. Jeg har endvidere fravalgt at gå nærmere i dybden med køb og salg af narkotika på det såkaldte ”darknet”, det vil sige på online krypterede markeder hvor der handles med Bitcoins og andre kryptovalutaer, idet det kræver større tekniske færdigheder end at anvende udbringning. Ydermere afgrænses specialet til kun at have fokus på den øgede tilgængelighed af kokain via udbringningsservices, og vil derfor heller ikke gå mere i dybden med køb og salg af narkotika via sociale medier, til trods for at der findes

ligheder mellem de to. Denne afgrænsning blev truffet efter empiri indsamlingen, da det stod klart at mine informanter kun havde erfaring med køb af kokain via udbringning, og ikke via sociale medier. Specialets formål er endvidere heller ikke at dykke ned i de bagvedlæggende faktorer eller genetiske mekanismer såsom, arv, genetisk disposition samt psykiatriske lidelser, der i litteraturen alle beskrives som mulige årsager der kan lede til misbrug (Ege, 2018: 96-98), og dette vil således ikke blive undersøgt nærmere.

Specialet afgrænser sig til hvilken betydning det har, at den øgede tilgængelighed af kokain via udbringningsservices eksisterer – altså; til at give et indblik i brugernes og behandlernes oplevelser med dette fænomen, og hvilken betydning det har for brugere med et problematisk brug af kokain og for misbrugsbehandlernes arbejde. Det er hermed underforstået, at folk af den ene eller anden årsag vælger at bruge disse stoffer, og at den øgede tilgængelighed af disse stoffer, er et faktum både brugere og behandlere står over for i dag.

RELEVANS FOR SOCIALT ARBEJDE

Jeg har indledningsvist redegjort for hvordan Sundhedsstyrelsens rapport viser hvordan der er sket en stigning både i kokainrelaterede forgiftninger, og i antallet af personer der starter i behandling. Ligeledes ses der en stigning i antallet af unge der bruger kokain. Kokainens tilstedeværelse i Danmark udgør en aktuel problematik som berører mange aspekter, også for det sociale arbejde. Der er blevet forsket i hvordan køb og salg af narkotika, herunder kokain, foregår på de sociale medier i Norden (Demant et al., 2019), og der er forsket i hvordan udbringningsservices fungerer indefra (Søgaard, 2018) og ydermere er der lavet en undersøgelse af hvad motivationen for nogle brugere er for at anvende netop denne type af service (Søgaard, 2019). Der er endnu ikke blevet forsket i hvilken betydning den øgede tilgængelighed af narkotika har for personer med stofproblematikker, for de professionelle behandlere der søger at hjælpe folk ud af deres problematiske brug, og for det sociale arbejde. Den teknologiske udvikling betyder ændringer i måden hvorpå der handles med narkotika, og medfører en øget tilgængelighed for brugerne i adgangen til disse stoffer. En ting er, at disse fænomener eksisterer, men hvad betyder det for det sociale arbejde? Hvordan opleves det af personer med problematiske kokainbrug, at der er sket en øget tilgængelighed af kokainen via udbringningsservices? Hvordan oplever misbrugsbehandlerne den øgede tilgængelighed, og hvordan påvirker det deres arbejde? I dette speciale er det netop dét jeg gerne vil undersøge. Jeg mener, at der er et videnshul i den eksisterende forskning, og at dette

speciale kan bidrage til en dybere forståelse af fænomenets betydning, og for det sociale arbejde med denne målgruppe. Ved at belyse fænomenet fra andre vinkler, gennem interviews med brugere og behandlere, og ved at placere fænomenet i nye teoretiske sammenhænge, vil dette speciale tilbyde et nyt indblik i et fænomen, der trods sin store udbredelse i Danmark, ikke er meget viden om. Jeg vil belyse hvilke konsekvenser det har for brugerne, og vise hvordan det, på tværs af det offentlige og det private behandlingssystem, påvirker behandlernes arbejde. Håbet er således, at specialets fund, enten kan åbne op for, at der bliver foretaget større undersøgelser der kan belyse fænomenet og dets betydning for brugere og behandlere, eller at specialet kan være startskuddet til en diskussion af hvordan det sociale arbejde, både på mikro og makro niveau, fremadrettet bør forholde sig til problematikken og de konsekvenser som den øgede tilgængelighed af stoffer via udbringning har for personer med problematiske stofbrug, af den ene eller den anden art.

BEGREBSAFKLARING

Følgende begreber tager afsæt i problemformuleringen og er essentielle for specialet, og kræver derfor en redegørelse. Nogle af begreberne kan forstås forskelligt, og formålet med afsnittet er at tydeliggøre hvordan begreberne i indeværende speciale bliver anvendt og skal forstås for at undgå eventuelle tvetydninger.

Kokain

Kokain indgår i kategorien ”centralstimulerende stoffer” (CSS) der også omfatter blandt andet MDMA (Ecstasy), Amfetamin og Khat, der alle har en forholdsvis ensartet farmakologisk virkningsmekanisme (Sundhedsstyrelsen, 2016). Kokain giver en kortvarig glædesrus, en eufori der fjerner hæmninger, giver øget energi og velvære, samt storhedstanker. Folk bliver mere udadvendte og snaksalige. I rusen mærkes sult, tørst og træthed ikke. Fysisk opleves hjertebanken og kropstemperaturen øges. Derudover giver indtagelse af kokain udvidede pupiller og blodtrykket forhøjes. Euforirusen varer fra nogle minutter til ca. en halv time, og efterfølges af ”nedturen” der alt efter den forudgående stofindtagelse kan vare nogle få timer til flere døgn. Kendetegn ved nedturen er rastløshed, angst, træthed, forvirring, irritabilitet eller aggressivitet. (Sundhedsstyrelsen, 2016).

Kokain er stærkt afhængighedsskabende og overgangen fra lejlighedsvis brug til misbrug sker oftest gradvist, med tab af kontrol og kortere intervaller mellem ”binges” samt en uimodståelig trang til indtagelse. Det betyder en konstant vekslen mellem eufori og nedtur. Abstinenssymptomer

fremkommer ved ophør efter længevarende og/eller intens brug, og kan spænde fra få timer til at vare flere uger. Symptomerne er lig dem brugeren oplever i nedturen men kan også inkludere kognitive ændringer i hukommelse og koncentration, søvnforstyrrelser, forstemthed og svedeture, rystelser m.v. (Sundhedsstyrelsen, 2016).

Som nævnt indledningsvis findes der to former for kokain; pulverformen der sniffes, og crackkokainen der ryges. I dette speciale vil fokus udelukkende være på førstnævnte, da det oftest er denne form for kokain der handles via udbringningsservices, og det vil således være pulverformen der refereres til fremadrettet.

Problematisk kokainbrug

I specialet vil begreberne problembrug eller problematisk brug blive anvendt, frem for begreberne misbrug og afhængighed. I de officielle diagnosesystemer defineres misbrug som et brug der er fysisk og/eller psykisk skadeligt for brugeren, og afhængighed defineres som en syndromdiagnose.

I Eges (2013:423) optik giver det dog ikke mening at de to anses som separate kategorier og at man i de officielle diagnosesystemers terminologi ikke kan betegnes som både misbruger og afhængig, da den ene diagnose udelukker den anden.

Misbrug (skadeligt brug):

- 1) Fysisk eller psykisk skade
- 2) Skaden er klar påviselig
- 3) Varighed mindst en måned eller gentagne gange inden for 1 år
- 4) Afhængighedssyndrom udelukkes

Afhængighedssyndrom (>2 af følgende samtidigt i mindst en måned eller gentagne gange inden for et år):

- 1) Trang ("craving")
- 2) Svækket evne til at styre indtagelsen, standse eller nedsætte brugen
- 3) Abstinenssymptomer eller indtagelse for at ophæve eller undgå disse
- 4) Toleransudvikling
- 5) Dominerende rolle med hensyn til prioritering eller tidsforbrug
- 6) Vedblivende brug trods erkendt skadevirkning

(Definition af misbrug og afhængighed efter ICD-10 i: Ege, 2013:423)

Jeg vil i stedet, som Ege (2013: 423-425) foreslår, anvende begreberne problembrug eller problematisk brug, således at der snakkes om problematisk kokainbrug. Både for ikke at skabe forvirring, men også for ikke, at skulle gøre mig selv til dommer og diagnosticere brugernes brug af kokain som det ene eller det andet.

Eges argumentation for at anvende disse begreber i stedet er at; et problem det ved man hvad er. Et problem kan være langvarigt eller kortvarigt, og det kan være større eller mindre. Det kan have mange årsager, men har ofte destruktive konsekvenser. Et problembrug skal altså forstås som: et brug af en sådan størrelsesorden og på en sådan måde, at det afleder negative konsekvenser for personen selv og for personens omgivelser (Ege, 2013: 423-425).

Begreberne afhængighed og misbrug vil dog stadig blive anvendt i det omfang de benyttes af de interviewede parter, og i artikler, forskning, m.v.

Udbringningsservice

Når begreberne udbringningsservice, udbringning, eller service anvendes, henviser de alle til den form for service der er beskrevet i problemfeltet. Kunden ringer eller sender en sms til sælgeren, som så inden for kort tid møder op på en aftalt lokation med de aftale varer, i dette tilfælde kokain, og hvor der så foregår en udveksling af kontanter for stofferne.

VIDENSKABSTEORI OG FORSKNINGSDESIGN

I det følgende afsnit vil jeg redegøre for valg af videnskabsteori og forskningsdesign. Jeg vil først redegøre for valget af den filosofiske hermeneutik som specialets videnskabsteoretiske position, med udgangspunkt i Fredslunds (2012) fortolkning af denne. I forlængelse heraf vil jeg redegøre for min egen forforståelse, og dernæst for specialets forskningsdesign. Jeg vil løbende redegøre for hvordan den videnskabsteoretiske position har influeret mine valg og har været medskabende for rammen for specialet.

Filosofisk hermeneutik

Hermeneutikken betegnes oftest som en fortolkningsvidenskab. Hermeneutikken som videnskabelig tilgang søger at fortolke og heraf forstå, hvordan mennesket på baggrund af sine erfaringer og viden samt forskellige perspektiver, oplever og tilskriver mening til fænomener, begivenheder og objekter m.v. Mennesket erfarer verden i en bestemt kontekst, som igen er med til at præge og farve den måde hvorpå individet oplever og erfarer verden (Kristiansen, 2017: 154-156).

Ligeledes er jeg selv af den overbevisning, at en forsker således aldrig møder verden eller de studerede fænomener som en renvasket tavle. En forsker møder verden med en intuitiv helhedsopfattelse; i lyset af denne forstår han de enkelte dele, og det er da sammenhængen mellem delene og helheden som bliver meningsskabende (Juul, 2012: 111). I den klassiske hermeneutik betegnes den hermeneutiske cirkel som relationen mellem del og helhed, hvor betydningen af de enkelte dele afgøres af den samlede betydning, og omvendt. Her står det forskende subjekt uden for den hermeneutiske cirkel, og fortolker dele og helhed som objekter. I den filosofiske hermeneutik udfordrede Gadamer denne adskillelse af objekt og subjekt (Fredslund, 2012: 78-79). I den filosofiske hermeneutik bliver cirklen til forholdet mellem forskeren og genstanden, samt mellem forståelse og forforståelse. Her ses forskeren ikke blot som en udenforstående, men er selv en del af den verden som skal fortolkes. Den hermeneutiske cirkel forstås da i den filosofiske hermeneutik ikke længere som et epistemologisk princip, men som en ontologi for menneskets væren (Juul, 2012: 111).

Fredslund definerer forskerens forforståelse i den filosofiske hermeneutik således:

”Forforståelse afgrænses i forskningsmæssig sammenhæng til at omfatte det faglige perspektiv, de antagelser (erfarings-, empirisk eller teoretisk baserede), den teoretiske referenceramme samt den metodiske tilgang, som er bestemmende for forskerens forståelseshorisont, og som er relevante for forskerens problemstilling. Forforståelsen og forståelseshorisonten medbestemmes af forskerens situation, herunder forskerens placering i det videnskabelige felt. Forskerens forforståelse udvikles gennem hele forskningsprocessen”

(Fredslund, 2012: 83-84).

”Situation” forstås her som udgangspunktet for vores forståelse, og den kontekst vi er indlejret i, det vil sige vores ståsted, og ”horisont” betyder den vidde vores udsyn har fra dette sted (Fredslund, 2012: 81-82). Yderligere opsætter Fredslund fire metodiske principper for filosofisk hermeneutisk forskning:

- 1) At bevidstgøre egen forforståelse.
- 2) At sætte sin forforståelse på spil og derigennem sætte sin forståelseshorisont i bevægelse.
- 3) At sætte sig i den andens sted.
- 4) At bevidstgøre sig spørgsmålets struktur for derigennem at kunne påvirke dets horisont.

(Fredslund, 2012: 84-94).

Jeg vil i det følgende afsnit redegøre for min egen forforståelse med udgangspunkt i Fredslunds definition, og i overensstemmelse med det første metodiske princip. Jeg vil løbende igennem de næste afsnit omkring specialets forskningsdesign og metodeafsnit redegøre for hvordan denne forforståelse og de resterende metodiske principper kan ses igennem specialets tilblivelse.

Min forforståelse

Det faglige perspektiv for min forforståelse udspringer af min tid på Kandidatuddannelsen i Socialt Arbejde, samt min tidligere uddannelse som Socialrådgiver. Uddannelserne har givet mig et bredt teoribaseret vidensfundament, og har desuden givet en forståelse for de bagvedlæggende mekanismer der kan lede til, at folk får et problematisk brug af narkotika af den ene eller den anden art, samt de problematikker det endvidere kan afstedkomme, og hvilke betydninger og konsekvenser det kan have for personers sociale liv, sundhed, mentale helbred, arbejde, m.v.

Min forforståelse om emnet tager også udgangspunkt i både førstehåndserfaringer samt oplevelser med venner og bekendte. Min personlige erfaring tager udgangspunkt i et hashmisbrug i starten af mine 20'ere. Jeg har oplevet hvordan misbrug kan kontrollere ens tanker og handlinger, og på egen krop mærket de kræfter der kan ligge bag trangen. I den tid benyttede jeg mig også ofte af udbringningsservices, som De Brune Bude, og jeg forstår fristelsen der opstår ved den lette adgang til stofferne. Derudover kender jeg mange som enten har taget eller som tager kokain, og som skaffer det via udbringning. Min erfaring gør, at jeg slet ikke er i tvivl om hvor nemt og hvor hurtigt det er at skaffe stoffer når man først har fået tanken eller lysten til det. Jeg har set det med kokain, og jeg har selv prøvet det i forhold til hash. Jeg ved fra venner og bekendte at der flourerer mange forskellige telefonnumre, og jeg er heller ikke i tvivl om hvor hurtigt jeg selv ville være i stand til at komme i kontakt med det. Jeg har oplevet hvordan venners kokainbrug over tid har udviklet sig til at blive et mere problematisk brug, og hvordan det langsomt har grebet om sig, og er endt med at fylde mere og mere i personernes liv. Jeg har set venner kæmpe og oplevet hvordan fristelsen og trangen er svær at modstå – ja, nærmest umulig - når man kan få stillet sin lyst med blot ét opkald.

Derudover har den forskning og de statistikker jeg indledningsvist læste i processen også været med til, at forme min eksisterende forforståelse forud for dette speciale. Jeg har opnået nye indsigter i den øgede tilgængelighed af kokain, både i Europa og Danmark, samt via salg på sociale medier og via udbringning. Det har givet mig en dybere forståelse af baggrunden for den øgede tilgængelighed, og gjort det klart for mig, at fænomenet er langt større end jeg først antog. Dette har

også været medvirkende til at præge processen omkring min problemformulering og de forskningsspørgsmål der er opstået undervejs.

Omdrejningspunktet for dette speciale er således ikke fremmed for mig. Min uddannelsesvej, samt egne erfaringer, danner grobund for min interesse ind i feltet omkring narkotika og misbrug. Gennem venner og bekendte, samt mine egne oplevelser, har jeg fået et indblik ind i den motivation der ligger bag at mennesker tager stoffer, hvilket giver mig en for forståelse for hvordan misbrug kan lægge sig som en tåge over alle rationelle tanker man måtte have, og hvor destruktivt det i værste fald kan blive. På baggrund af mit faglige perspektiv samt mine erfarings- og teoribaserede antagelser, som alle er medbestemmende for min forståelseshorisont og min situation, er min for forståelse heraf, at den øgede tilgængelighed gør det langt sværere for personer med problematisk brug af stoffer, at lade være, at sige nej, og ikke bukke under for trangen, og at stoppe sit brug når fristelsen er lige ved hånden.

Kvalitativ forskning og abduktiv metode

Udgangspunktet for dette speciale er, at forstå den betydning som den øgede tilgængelighed af kokain via udbringningsservice har for brugerne og for behandlerne. Kvalitativ forskning er da relevant at anvende, idet formålet med denne type forskning oftest er, at analysere mening og fortolkninger, ved at se virkeligheden fra de studeredes perspektiver (Järvinen & Mik-Meyer, 2017: 10). Det empiriske fundament for udarbejdelsen af dette speciale bygger således på kvalitativ primærdata indhentet gennem semistrukturerede interviews, som i henhold til besvarelse af specialets problemformulering og videnskabsteoretiske position er egnet.

Ydermere har jeg valgt at anvende abduktion som specialets forskningsdesign. Hvor induktion og deduktion begge har lineære sammenhænge mellem henholdsvis empiri og teori, og teori og empiri, og er henholdsvis begrebs- og empiristyret, giver den abduktive tilgang mulighed for at man løbende igennem processen kan veksle mellem empiriske iagttagelser og teoretiske betragtninger (Olesen & Monrad, 2018: 19). Indenfor den filosofiske hermeneutiske forståelseshorisont anvendes teori heller ikke som i ”traditionel” induktiv eller deduktiv analysestrategi. Teori bør her anvendes til at åbne op for horisonter, og til at stille nye spørgsmål til empirien, og dermed som en af måderne hvorpå det tredje metodiske princip om at sætte sig i den andens sted kan efterleves (Fredslund, 2012: 89). De valgte teorier præsenteres i et særskilt afsnit. I specialet har den eksisterende forskning således udvidet min horisont omkring fænomenerne bag den øgede

tilgængelighed, og har da influeret udarbejdelsen af mine forskningsspørgsmål, hvilket jeg vil vende tilbage til i næste afsnit omkring semistrukturerede interviews.

I forlængelse heraf, og formålet om at generere ny empirisk viden omkring hvilken betydning den øgede tilgængelighed af kokain har for brugere og behandlere, vil der indgå elementer fra, hvad Antoft og Salomonsen i deres firdeling i forholdet mellem teori og empiri, kalder for ateoretiske og teorifortolkende analysestrategier. Hvor den videnskabelige tolkning i den ateoretiske tager udgangspunkt i empirisk viden og data, tager den teorifortolkende afsæt i teoretisk viden (Olesen, 2018: 152). Den abduktive slutningsform opererer heller ikke med endelige konklusioner, som for eksempel i den deduktive eller induktive tilgang hvor resultatet enten kan be- eller afkræftes eller leder til skabelsen af ny teori (Olesen & Monrad, 2018: 19-20), hvilket også hænger sammen med den filosofiske hermeneutik, hvor forståelse ses som en proces, og ikke som et resultat (Fredslund, 2012: 83). I tråd med specialets videnskabsteoretiske position, vil jeg i afsnittet omkring metodekritik, se nærmere på Fredslunds (2012: 94-99) kvalitetskrav til filosofisk hermeneutisk forskning, og diskutere disse i henhold til indeværende speciale, og de valg der er truffet i processen.

Semistrukturerede interviews

Empirien er indhentet gennem semistrukturerede interviews. Gennem interviews kan der udvikles en dybere forståelse af et givent fænomen, der i første omgang baseres på forskerens egen forforståelse, men som samtidig giver mulighed for viderefortolkning gennem en relativ åben dialog med de interviewede parter (Kristiansen, 2017: 161). Der er afholdt i alt fem interviews, tre med brugere, og to med behandlere. Alle interviews har haft en varighed på mellem 1-2 timer. Beskrivelser af informanterne redegøres for i særskilt afsnit.

Forarbejdet i min forskningsproces begyndte med, at få indhentet viden omkring de fænomener jeg ønskede at undersøge nærmere, jævnfør min litteratursøgning og den forskning der indledningsvist er refereret til. Gennem litteratursøgningen og min forforståelse, har jeg inden interviewsituationerne haft en bred viden om kokain og udbringningsservices, og forskellige teorier omkring misbrug og om misbrugsbehandling, hvilket betød at jeg havde mulighed for bedre at kunne efterleve Fredslunds tredje og fjerde metodiske princip, der handler om at sætte sig i den andens sted, og gøre sig bevidst om spørgsmålenes struktur for derigennem at kunne påvirke dets horisont. På baggrund af den forudgående indhentede viden, samt min forforståelse, udarbejdede jeg interviewguides med samme opbygning som Tanggaard og Brinkman's (2015: 38) udgave, som

en tabel med relevante temaer på den ene side, og interviewspørgsmål på den anden. For eksempel på interviewguide henvises til side 24.

Alle tre bruger-interviews blev udført ansigt-til-ansigt. I de tre interviews er guiden ikke blevet anvendt stringent, og der er blevet givet plads til at informanterne undervejs har kunne fortælle mere bredt om andre temaer end dem som jeg havde planlagt. Der er efterfølgende blevet afholdt et enkelt kort afklarende telefonisk interview med den første informant jeg havde talt med, for at følge op på nogle af de oplysninger de andre interviews havde givet mig, og sammenligne dem med hans oplevelser.

Efter afholdelsen og transskriberingen af mine bruger-interviews, udarbejdede jeg interviewguiden til mine behandler-interviews, på samme måde som eksemplet viser. Empirien fra de tre interviews byggede videre på min forforståelse, og i udarbejdelsen af guiden til mine behandler-interviews inddragede jeg dele af den viden som de tre første interviews havde genereret. Jeg udvalgte temaer og problematikker som gik igen for de tre informanter, som jeg med forskellige eksempler præsenterede for behandlerne undervejs i interviewsne, hvilket gav mig mulighed for at kunne få be- eller afkræftet om behandlerne kunne genkende nogle af de mønstre jeg havde observeret fra mine bruger-interviews. Det drejede sig blandt andet om eksempler i forhold til den øgede tilgængelighed, økonomi, gæld, kriminalitet, normalisering og resocialisering. Derudover blev guiden også udarbejdet med fokus på, at få et indblik i de to steders behandlingsformer og på hvordan behandlerne i deres arbejde har oplevet den øgede tilgængelighed af kokain. De to behandler-interviews blev afholdt via Microsoft Teams og Skype grundet myndighedernes anvisninger i forbindelse med Covid-19. Ændringen i metoden medførte ikke mærkbare problematikker. Guiden blev i disse to interviews heller ikke anvendt stringent, men mere som et redskab jeg kunne anvende til at være sikker på, at vi kom rundt om de ting jeg havde planlagt.

Hvert interview og hvert skridt i processen har udvidet min horisont, idet min forforståelse er blevet sat i spil. Valget om at afholde bruger-interviews først, og dernæst behandler-interviews, er truffet for netop at udvide og sætte min forforståelse i spil, og skabe en ny forståelse, som hernæst udgjorde en ny forforståelse, som igen blev sat i spil, og udvidet, og så fremdeles. Der har igennem processen således løbende været en vekslen mellem forforståelse og forståelse.

Begge interviewguides kan findes under bilag.

Interviewbearbejdning og analysestrategi

Alle informanter har, enten underskrevet en samtykkeerklæring, eller givet mundtligt samtykke, ud fra en erklæring udarbejdet efter AAU's anvisninger. Der er givet tilladelse til, at interviewsessionerne er blevet optaget, at der er blevet udarbejdet en kort informantbeskrivelse, og at skriftlig beskrivelse og analyse af det transskriberede materiale må anvendes i specialet. Derudover har alle informanter fået tilbudt at få det færdigt transskriberede materiale tilsendt til gennemlæsning, inden analyseprocessen blev påbegyndt således, at der var mulighed for at klargøre eventuelle misforståelser. For at undgå, at de ville trække deres samtykke tilbage, er de i den forbindelse samtidig blevet informeret om hvilke valg der er truffet i forbindelse med transskriberingsprocessen og hvordan talesprog der transskriberes og omdannes til skriftsprog nogle gange kan virke som usammenhængende tale (Kvale & Brinkmann, 2015: 246). Alle informanter har efterfølgende godkendt det transskriberede materiale.

Alle fem interviews er blevet transskriberet i deres fulde længde. Transskriptionen er udarbejdet så ordret som muligt for, at være tro med informanternes udsagn, dog er udråbsord såsom "øh" og "hmm" samt gentagelser af ord, såsom "ja", eller "mmh" er ikke inkluderet. Tænkepauser, eller skift i toneleje, grin eller lignende er heller ikke nedskrevet, da jeg i henhold til specialets design har vurderet, at dette ikke var nødvendigt, idet analysen ikke har haft et dybere narrativt sigte. Valget om, at transskribere alle interviews i deres fulde længde, er taget for at sikre at vigtige pointer ikke ville gå tabt, og transskriberingsprocessen har endvidere givet mig mulighed for at komme dybere ned i materialet og blive opmærksom på om der var noget jeg skulle have uddybet i opfølgende interviews.

Alle interviews er efterfølgende blevet gennemlæst et af gangen. Gennemlæsningen giver mulighed for, at man kan eliminere dele af materialet som er overflødelig for den videre analyse, som sidespring i samtalerne eller gentagelser, og man kan derved skelne mellem væsentlige og uvæsentlige dele i materialet, i forlængelse af ens undersøgelsesformål (Kvale, 1997: 187). Det samlede materiale udgør omtrent 170 sider. For at overskueliggøre den store mængde data er der, udover en granskning af væsentlige og uvæsentlige dele, lavet meningskondensering af to omgange, en for bruger-interviews, og en for behandler-interviews. Meningskondensering betyder, at informanternes lange udsagn er trukket sammen til kortere udsagn, forstået i den forstand, at hovedbetydningen af det sagte omformuleres i få ord (Kvale, 1997: 190). På baggrund af gennemlæsningen, og de to interviewguides, samt på baggrund af mønstre og overensstemmelser i deres fortællinger, er forskellige emner blevet udvalgt. Informanterne har for overskuelighedens

skyld fået tildelt hver sin farve. Jeg har herefter lavet en tredelt tabel med emner i den første række, herefter informanternes udsagn i midten, og til sidst min sammenfatning og reformulering af udsagnet i den sidste række. Meningskondenseringen har været med til at overskueliggøre det sagte om de forskellige emner og gjort det muligt at sammenligne informanternes oplevelser og udsagn, og derved kunne identificere forskelle og overensstemmelser i henhold til de temaer og fokuspunkter der er udvalgt til yderligere analyse.

Eksempel på meningskondensering

Udklip af meningskondensering fra behandler-interviews.

MENINGSKONDENSERING		
Marco, Ingvar		
Stigning i borgere/klienter med kokainmisbrug	s. 11 N: Ja. Har I kunne mærke en stigning i borgere med kokain problemstikker? I: Ja. Men det kommer jo, men det skal jo også ses, altså, hvornår ser vi så på det her fra og til? For der er ingen tvivl om at kokainen er jo gået fra at være, for nogen år siden kun var forbeholdt jetsset-livet, fordi det også var så dyrt som det var N: Ja, mmh I: Kokain der var noget man stødt på i backstage rooms til et eller andet, og sådan noget, når folks pillede koncerter, og var udbredt i byen, kan man sige, blandt musikere og sådan noget, og jetsset-livet i det hele taget. Nu ved jeg ikke om man kan betragte det (inaudible) N: Nej, men jeg forstår godt hvad du mener I: Fra det og så til at det nu er alle, mands-øje. Nu har jeg en søn på 18 og han siger at hver gang han er i byen, og noget så får han det bare tilbudt alle steder s. 12 N: ja I: Jo, jo, det er der da ingen tvivl om. Jamen, ja, coke er jo gået fra at være noget der er forbeholdt de få til at være alle mands øje. Alle, alle kan tage coke hvis de har lyst. Det er sådan lidt... s. 20 N: Ja. I forhold til det her med den øgede tilgængelighed sådan generelt, det var også din opfattelse at der ligesom var sket en stigning af det, altså både via sociale medier og via udbringning? I: Ja, for søren N: Også det at din søn han møder det i byen I: Ja ja. Altså, jeg mødte det aldrig da jeg var ung N: Nej I: Jeg tror aldrig jeg er blevet tilbudt det N: Ja, så skulle man da i hvert fald kende nogen eller komme i nogle bestemte kredse	Fra jetsset til alle mands øje Hans søn på 18 får det tilbudt Alle kan tage coke hvis de har lyst Aldrig mødt det i byen da han var ung
	I: Jo jo, men jeg er aldrig blevet, i natlivet, hvis man kan kalde det det, blevet tilbudt det N: Nej I: Det er jeg ikke. Der er der sket et skred, bare på det s. 2 M: Hvor at, hvis du går 5 år tilbage, så var det flest alkoholikere der var i gruppen, og så var, sådan en gruppe der er jo på en 10 stykker, max 12, men ja ud af sådan en 10 stykker så var der to der havde kokainmisbrug, og resten de havde alkoholmisbrug, og i dag så er det stort set vendt, så det er, altså, næsten omvendt. Altså, så 70-80 % af dem som er i gruppen de har kokainmisbrug I: Hold da op M: Og, de sidste 20-30 % er alkohol I: Det var da også... M: Det er virkelig, der er virkelig sket en ændring I: Ja. Har I flest mænd eller kvinder i forhold til det her? M: Det er flest mænd med kokainmisbrug I: Okay, og hvad tænker du sådan gennemsnitsalderen for jeres klienter er? Hvis du har et bud på det? M: Måske 21 og midt i 30'erne, sidst i 30'erne I: Okay, ja M: Altså, dem med kokainmisbrug I: Ja, okay, ja M: Ja I: Okay M: Men altså, de kommer jo i alle aldre, vi har også nogle der er 17-18 år, og nogle som er 40, altså, ældre ikke? Men det er typisk der, man kan sige, i start 20'erne til midt i 30'erne, sidst i 30'erne	Sket et skred Sket en stigning på 5 år Kokainmisbrugerne fylder 70-80 % af deres behandling Flest mænd Start 20'erne, midt i 30'erne, slut 30'erne.
Normalisering	s. 12 N: Tænker du at der er sket sådan en normalisering af det her kokain brug? I: Ja N: Hvis vi nu ser 10 år tilbage, 15 år måske? I: Ja, i den grad. Det er meget normalt, det er meget normalt s. 13 N: Ja, ja. Der var en af dem jeg snakkede med der sagde at det her med at handle med de her bude, at det	Meget normalt

Eksempel på interviewguide

Udklip af interviewguide fra bruger-interviews.

Temaer	Interviewspørgsmål
Begyndelsen	Hvornår stiftede du første gang bekendtskab med kokain? - Alder? Alene/sammen med andre? Hvordan fik du fat på det? Kan du huske hvordan det føltes? Hvad du tænkte?
Udviklingen	Hvordan udviklede det sig siden hen?
Forhold til kokain i dag	Hvordan er dit forhold til kokain i dag? Hvordan vil du selv kategorisere dit brug af kokain? - Forbrug, problembrug, misbrug? Andet?
Årsager	Hvornår bruger du det? Hvor tit? - Alene/sammen med andre? - .Edu? Sober? Spiller <u>settings</u> en rolle for hvornår/hvor tit? Har du et bud på hvorfor det er sådan? - Hvad der ligger bag? Hvorfor/hvordan tror du, at du er endt med det brug du har i dag?
Kontakt	Hvordan får du fat på kokain i dag? Udbringning? Sociale medier? - Begge dele? - Andet?
Udbringningsservice	Hvordan er du kommet i kontakt med denne/disse services? Er det de samme som kommer? Kender du flere forskellige? Hvordan er jeres forhold? - Kender du deres navne? Kender de dit? Kommer de altid ud til dig, eller skal du også mødes med dem nogle gange? Hvor hurtigt går det fra du ringer/skriver til de kommer? Hvad er prisen, og hvordan betaler du? Hvor mange penge tror du, at du har brugt på kokain via denne service? Kontakter de dig via sms eller opkald? - Tilbud? Kender du andre som benytter sig af denne slags service? Hvad er der af fordele ved denne service?

	Hvad er der af ulemper? Kan du sætte ord på hvad du tror denne service har betydet for dig og dit brug? Hvordan tror du at dit brug ville se ud hvis denne service ikke fandtes?
Sociale medier	Har du skaffet dig adgang til kokain via sociale medier? - Hvis ja, hvilke: Snapchat, Facebook, <u>Instagram</u> ? Hvordan fandt du frem til det? Hvordan mødes I? Kontakter de dig? - Notifikationer, beskeder? - Tilbud? Kender du andre som benytter sig af denne slags service? Hvad er der af fordele ved det? Hvad er der af ulemper? Kan du sætte ord på hvad du tror køb og salg på sociale medier har betydet for dig og dit brug? Hvordan tror du at dit brug ville se ud hvis det ikke fandtes?
Kriminalitet	Forholder du dig til at det er ulovligt? - Tænker om det? Spiller det en rolle? Er det med i overvejelser når du køber? Har du begået kriminalitet for at få adgang til kokain? Har du haft kontakt med politiet? - På hvilken måde? Er du bekendt med lovgivningen? - Bødestørrelser/straf - Hvis nej: hvordan kan det være?
Behandling	Har du været i behandling for dit brug af kokain? Hvis ja - hvordan var forløbet? Stoppet brug, fortsat brug? Blev du kontaktet via sms eller sociale medier undervejs i din proces? Blev den øgede tilgængelighed via online salg/udbringningsservice italesat af misbrugscenteret? - Sædvanlige instrukser til hvordan du skulle forholde dig til det? Hvilken rolle spillede den øgede tilgængelighed for din proces?

INFORMANTER

For at få belyst hvilken betydning den øgede tilgængelighed af kokain har for personer med problematisk brug og for misbrugsbehandlerne, er der skabt adgang til relevante informanter både gennem personligt netværk og gatekeepere. I det følgende afsnit vil jeg først kort redegøre for denne udvælgelsesproces og dernæst vil jeg præsentere informanterne.

Jeg kontaktede først Rusmiddelcenter Aarhus, der er en del af Aarhus Kommune, hvor jeg fik fat i Ingvar Svensson, der sidder i rådgivningen, og som indvilgede i at deltage i et interview. Derefter skabte jeg kontakt til Dansk MisbrugsBehandling, hvor behandlingslederen, satte mig i forbindelse med deres afdelingsleder i Aalborg, Marco Guarino.

Til to af mine brugerinterviews er der skabt adgang til informanter via gatekeepere. Den ene er gennem misbrugsbehandler Ingvar, den anden via en bekendt som også i øjeblikket bor i Halvvejshuset. Ifølge Monrad (2018: 133) kan gatekeepere påvirke adgangen og derved datagrundlaget, selvom vedkommende ikke nødvendigvis har konkrete interesser i forskningsprojektet, men de kan have forestillinger om hvad der er relevant at få af vide, og hvilke personer der i så fald så vil være egnede som informanter. På den baggrund er begge gatekeepere fra start blevet informeret om specialets omdrejningspunkt og har dernæst modtaget en specifikation af den målgruppe jeg ønskede at skabe kontakt til: Køn og alder var ikke afgørende, men det var afgørende at de havde kokain som hovedstof og havde anvendt enten udbringning eller sociale medier for at få adgang til stoffet. Efterfølgende havde jeg en kort telefonisk samtale med de to informanter jeg var sat i kontakt med, for selv at informere dem yderligere om projektet og få muligheden for at snakke lidt nærmere med dem omkring hvor vidt de passede på den beskrevne målgruppe. Først derefter blev der lavet faste aftaler om interviews. Til det tredje bruger-interview er der skabt adgang gennem mit private netværk, hvor jeg har spurgt en bekendt om han ville stille op til et interview, da jeg på baggrund af mit kendskab til personens brug af kokain vidste at vedkommende ville være i målgruppen. Her er det ifølge Monrad (2018: 132) også vigtigt at være opmærksom på, at ens sociale baggrund og relation kan komme til at præge datamaterialet. Derfor har jeg prøvet at gribe situationen an, som med de andre to interviews; indledningsvist haft en kort samtale hvor jeg har informeret om specialets omdrejningspunkt og anvendt samme interviewguide. I interviewsituationen har jeg haft et særligt fokus på at tingene ikke er blevet for implicite, grundet vores relation og mit kendskab til hans brug.

Brugere

Informanterne er blevet tilbudt anonymitet, og to af dem har derfor fået tildelt dæksnavne.

Nicolas ▪ 30 år ▪ Kok

Tog kokain første gang som 18-årig. Har taget kokain få gange siden nytår. Tog kokain som minimum på ugentlig basis, nogle gange flere gange om ugen. Kun i forbindelse med alkohol, aldrig ædru, men uagtet om han er alene eller til fest med andre. Havde et månedligt forbrug på omkring 5-7.000 kr. Startede med at være i selskab med venner til fest få gange om året, men udviklede sig siden hen til, at blive hver gang han var fuld. Tidligere været tilknyttet misbrugscenteret, men han stoppede forløbet da hans arbejdstider besværliggjorde at skulle møde op en gang om ugen.

Frank ▪ 38 år ▪ Ph.d.

Tog kokain første gang som 22-årig. Har ikke taget kokain siden oktober 2018. Tog kokain på daglig basis, fra han stod op om morgenen og løbende gennem hele dagen. Primært alene når han var ædru, men også i byen til fest. Havde et månedligt forbrug på omkring 15-20.000 kr. Startede med at være i forbindelse med weekend og fest, men udviklede sig hurtigt til at blive hver dag. Har også selv kørt som bud for at finansiere sit brug af kokain. Har været tilknyttet misbrugscenteret, og var siden hen i 2 måneders døgnbehandling på Bornholm. Bor nu i Halvvejshuset, som er et midlertidigt bosted for personer der har brug for støtte og hjælp til at forblive stoffri efter afsluttet behandling, og til at finde fodfæste i en ny livssituation efter et liv med stoffer.

Anders ▪ 29 år ▪ Montør

Tog kokain første gang som 19-årig. Har været tilknyttet Misbrugscenteret i 4 uger ved interview, med enkelte tilbagefald. Tog kokain på daglig basis, primært når han kom hjem fra arbejde, men i perioder også inden og under arbejde. Som oftest i selskab med kammerater. Havde et ugentligt forbrug på omkring 10.000 kr. Startede med at være i forbindelse med weekend og fest, men udviklede sig sidenhen til at blive hver dag og til at være når han var ædru. Tidligere været tilknyttet misbrugscenteret for et års tid siden, også med kokainproblematikker. Er nu flyttet hjem til sin søster for at få afstand til kokainen og til sin tidligere omgangskreds.

Behandlere

Ingvar • 53 år • Misbrugsbehandler ved Rusmiddelcenter Aarhus

Har arbejdet med misbrug i 20 år i offentlige regi. Har igennem tiden arbejdet i alle de forskellige afdelinger i Rusmiddelcenter Aarhus. Arbejder nu i Rådgivningen hvor han har været siden 2012, med undtagelse af en kortere periode hvor han var tilknyttet Aarhus Arrest.

Rusmiddelcenter Aarhus (RCA) er en del af Aarhus Kommune og tilbyder efter Servicelovens § 101 gratis rådgivning og behandling til stof- og alkoholmisbrugere. De tilbyder både individuelle forløb samt gruppeforløb, som alle er ambulante og med mulighed for at borgeren kan være anonym. Derudover har de også forløb til pårørende af stof- og alkoholmisbrugere. Et forløb ved RCA vil typisk være 10-12 samtaler, efterfulgt af telefonisk opfølgning nogle måneder efter at man er udskrevet igen (Aarhus Kommune, 2020). RCA's arbejde tager udgangspunkt i kognitiv misbrugsbehandling.

Marco • 45 år • Afdelingsleder og behandler ved Dansk MisbrugsBehandling Aalborg

Har arbejdet med misbrug i 17 år i privatregi. Uddannet Alkolog, og familieterapeut. Har arbejdet både med døgn- og ambulant behandling. Udover at være afdelingsleder i Aalborg, så arbejder han med stof-og alkoholmisbrugere og i familiebehandling.

Dansk MisbrugsBehandling (DMB) blev oprettet i Aarhus i 2007, og har siden åbnet afdelinger i Aalborg, Odense, Kolding og København, og er det største ikke-kommunale behandlingstilbud i Danmark. Alle deres behandlere er tidligere misbrugere. I samarbejde med Tjele Behandlingscenter kan DMB visitere klienter til ambulant behandling, døgnbehandling eller en kombination deraf. DMB er en privat behandlingsorganisation og prisen for et behandlingsforløb for kokain er 46.000 kr. og består af en udredende samtale, primærbehandling 3 gange ugentligt á 4 timer i 10 uger, efterbehandling med 1 møde hver 14. dag i 6 måneder, samt familiebehandling med 1 møde ugentligt i 5 uger. Dette kan finansieres gennem sundhedsforsikring, arbejdsgiver-finansiering eller ved egen betaling (Dansk Misbrugsbehandling, u.å.). DMB's arbejde tager udgangspunkt i Minnesota-modellen, og 12-trins behandlingsmodellen.

TEORIPRÆSENTATION

I det følgende vil jeg kort præsentere de teorier som vil blive anvendt i analysen. Teorierne vil ikke blive redegjort nærmere for her, men vil i stedet løbende uddybes undervejs i takt med at de anvendes. I henhold til specialets abduktive tilgang, vil jeg med nedenstående teorier forsøge, at placere fænomenet omkring udbringningsservice i nye teoretiske sammenhænge for, at opnå en bedre og dybere forståelse af betydningen af den øgede tilgængelighed af kokain for personer med et problematisk kokainbrug og for behandlerne (Olesen & Monrad, 2018: 19). Teorierne har samtidig været med til at åbne op for nye horisonter, og været med til at generere en ny forståelse, ved at lade den empiriske og den teoretiske horisont mødes i analysen. Teorierne er således blevet brugt som et redskab til at stille nye spørgsmål til den indsamlede empiri, og dermed muliggjort analysens fortolkninger (Fredslund, 2012: 89). Analysen er inddelt i tre dele, der hver især anskuer den øgede tilgængelighed via udbringningsservice og betydningen heraf på forskellig vis.

I den første del af analysen vil jeg undersøge hvilken betydning den øgede tilgængelighed via udbringningsservice har for personer med et problematisk kokainbrug og hvilke konsekvenser der opstår i forbindelse hermed. For at undersøge dette vil jeg inddrage Søgaards (2019: 213-222) forskning der peger på tre nøglefaktorer for hvorfor brugere vælger at købe ulovlige stoffer fra udbringningsservices: ”Nem adgang til forhandlere”, ”Hastighed og bekvemmelighed” og ”Serviceoplevelsen”. Sideløbende vil jeg yderligere se nærmere på mødet og interaktionen mellem køber og sælger, og ved hjælp af Goffmans begreber stille skarpt på hvordan man kan se eksempler på, at begge parter kan handle strategisk i interaktionen og betydningen heraf. Til dette vil jeg blandt andet inddrage begreberne ”Front- og backstage” (Hutchinson & Oltedal, 2006: 102), ”Definition af situationen” (Mik-Meyer & Villadsen, 2008: 51) og ”Rolletilknytning og rolledistancering” (Andersen, 2013: 147). Afslutningsvis vil jeg i med udgangspunkt i Cornish og Clarke’s Rational Choice perspektiv (Cullen, Agnew & Wilcox, 2018: 359) diskutere, hvilken betydning jeg mener informanternes situation og ”sted” har haft for deres svar og refleksionen over udbringningsservicens betydning, i de tre interviews.

I anden del af analysen vil jeg se på hvordan faktorer af udbringningsservicen kan udgøre højrisikosituationer for personer med problematisk kokainbrug. Til dette vil jeg anvende Beck, Wright, Newman & Liese’s (1993) teori og kognitive model om stofrelaterede antagelser, og yderligere undersøge hvordan behandlerne adresserer dette i arbejdet. I forlængelse heraf vil jeg med udgangspunkt i den kognitive læringsteori, og blandt andet Bandura’s begreber om

”selvtilstrækkelighed” (self-efficacy) og ”model-indlæring” (Hutchinson & Oltedal, 2006: 150-157) undersøge hvordan disse teories udgangspunkt kan ses i behandlernes sociale arbejde, og komme med konkrete eksempler på hvordan den øgede tilgængelighed af kokain via udbringningsservice har påvirket behandlernes arbejde.

I tredje og sidste del af analysen vil jeg se nærmere på, om der med den øgede tilgængelighed, via udbringningsservice, er sket en normalisering af at tage kokain. Til dette vil jeg anvende Pedersens (2015: 122-126) udlægning af ”normaliseringshypotesen”. Med udgangspunkt i den indsamlede empiri vil jeg med modellen diskutere om den øgede tilgængelighed og det at anvende udbringningsservices er blevet ”normalt”. I forlængelse heraf vil jeg inddrage Balvig og Holmbergs (2014: 13-35) teori om normer og sociale misforståelser, med fokus på ”sociale overdrivelser” og ”flertalsmisforståelser”, for at diskutere hvilken betydning dette kan have for udbredelsen af unge der tager kokain. Tredje del af analysen afrundes med en diskussion af hvor vidt den øgede tilgængelighed er lig med et øget forbrug.

Søgaards forskning vakte min interesse for, at undersøge fænomenet omkring den øgede tilgængelighed og betydningen heraf. Søgaards forskning, samt min egen forforståelse om emnet, influerede min empiri-indsamling, og den indsamlede empiri og i forlængelse deraf min nye forforståelse, influerede således efterfølgende valgene om at inddrage de resterende teorier. De ovenstående teorier er blevet udvalgt løbende gennem processen, og var altså ikke udvalgt fra start. Andre teorier har således været i spil undervejs, men er blevet fravalgt efter nøje overvejelser om teoriernes forklaringskraft, i henhold til specialets undersøgelsesformål, samt i dialog med vejleder og peers. Igennem processen er der således sket en vekslen mellem empiriske iagttagelser, og teoretiske betragtninger (Olesen, & Monrad, 2018: 19). Analysen er både teoretisk og ateoretisk funderet, hvor der både sluttet til mønstre baseret på den foreliggende empiri, samt slutninger der er fortolkende, hvor teorierne og begreberne er blevet anvendt som kategoriserende værktøjer (Olesen, 2018: 152).

ANALYSE DEL 1

I 2019 interviewer Søgaard 28 stofbrugere i alderen 17-37 for, at undersøge hvorfor brugere vælger at købe illegale stoffer via udbringningsservice. Kriteriet for deltagelse i undersøgelsen var, at de havde førstehåndserfaringer med at købe stoffer gennem denne form for service. Fem af deltagerne havde desuden anvendt sociale medier som Snapchat, Instagram eller Facebook til køb af stoffer, men langt de fleste anvendte almindelige sms'er eller telefonopkald, og et fåtal anvendte krypterede apps som WickR. Nogle få deltagere rapporterede et dagligt brug af cannabis, men langt de fleste beskrev sig selv som rekreative brugere af både cannabis og kokain, og nogle med lejlighedsvis brug af amfetaminer og MDMA (Søgaard, 2019: 216-217). Undersøgelsen er baseret på et rational choice perspektiv, med fokus på fordel-siden af købernes beslutning om at anskaffe stoffer via udbringning (Søgaard, 2019: 214). Hans undersøgelse viser, at der er tre nøgelfaktorer der kan forklare nogle køberes præference for udbringningsservices: "nem adgang til forhandlere", "hastighed og bekvemmelighed" og "serviceoplevelsen" (Søgaard, 2019: 218-219), og analysen vil blive inddelt i afsnit herefter.

Det er her værd at pointere forskellen i brugen af kokain. I Søgaards undersøgelse beskriver deltagerne sig selv som rekreative brugere, hvor mine informanternes brug af kokain har været på daglig og ugentlig basis, og af en mere omfattende og problematisk karakter. Hvor ovenstående undersøgelse begrænser sig til fordelene ved denne form for handel, vil jeg i det følgende belyse hvordan de selv samme faktorer, for personer med problematisk kokainbrug, samtidig kan udgøre ulemper. Jeg vil sammenholde Søgaards fund med min egen empiri, med citater fra både brugere og behandlere, og den følgende analyse vil derfor stå på skuldrene af Søgaards forskning ved, at se på hvilken betydning den selv samme service har for personer med et problematisk kokainbrug og hvilke konsekvenser der udspringer heraf.

Søgaards forskning danner således rammen for denne analyse del, hvor jeg yderligere vil inddrage begreber af Goffman. En vigtig pointe hos Goffman er, at alle mennesker besidder evnen til at handle strategisk og intentionelt, og med en teatralisk ramme stiller han skarpt på hvordan individer forsøger at styre den opfattelse som andre har af dem. Med det afsæt bliver det med Goffmans begreber muligt at anskue personernes handlinger som både strategiske og som styret af den sociale interaktion (Mik-Meyer & Villadsen, 2008: 50-53). Jeg vil anvende begreberne til at identificere når der opstår eksempler på dette i interaktionen mellem bruger og sælger, og som en måde at anskue og forklare nogle af informanternes udsagn. Afslutningsvis vil jeg i et Rational Choice perspektiv

diskutere hvad jeg mener informanternes ”situation” og ”sted” har haft af betydning for deres svar og refleksion over udbringningsservicen, i de tre interviews.

Nem adgang til forhandlere

At anskaffe kokain via udbringningsservices kræver ikke meget teknisk snilde, sammenlignet med at skulle købe det via darknet og på krypterede onlinemarkeder. For deltagerne i Søgaards forskning blev den nemme adgang til forhandlere en central faktor for at vælge udbringning, hvor kvalitet og pris blev sekundære faktorer. Det beskrives yderligere hvordan deltagerne havde adgang til mellem tre og ti forskellige numre som de potentielt kunne kontakte og købe stoffer af. Fordelen ved at være i besiddelse af mange numre beskrives som, at det for den enkelte reducere søgetiden efter en sælger som er til rådighed, uanset tidspunkt på døgnet (Søgaard, 2019: 2018).

Mine informanter havde også alle adgang til flere forskellige numre til sælgere, men til forskel fra Søgaards undersøgelse gjorde det sig dog gældende, at de alle tre primært handlede ved en fast leverandør, hvor kvalitet og stabilitet var primære faktorer. Anders fortæller i den forbindelse at: *”Man finder altid en fast man bruger. Hvor man ved at det er i orden det man køber, og der er det der skal være der i”*. I mit interview med Frank, fortæller han også om betydningen af at have en fast leverandør:

”Altså, det var ikke sådan noget gade-drengeri eller sådan noget, ja fittelihut og hvad det ellers kan være. Så det var både god kvalitet og stabilitet. Altså, man kunne bare regne med det, det var ligesom en rigtig professionel forretning [...] kvaliteten, jo det betyder noget og så det, at kan man have en aftale og så holder den. Og sådan noget ikke?”

Citaterne tyder på, at for informanterne der anvender denne service på daglig basis, betyder stabilitet og god kvalitet altså mere end blot den hurtige adgang til stofferne. For dem bliver det altså en afgørende faktor for om man fortsætter med at benytte sig af den sælger, at man kan lave en aftale og vide at den bliver overholdt, samtidig med at man ved at både kvaliteten af produktet og mængden er i orden. Frank fortæller dog også, at selvom han havde en fast leverandør (Jack), så var der stadig fordele i at sørge for, at have en lang liste med numre på andre sælgere:

”Men så nogle gange har jeg jo prøvet at tænke ”ej, jeg skal ikke have noget” og så klokken 02 om natten skulle jeg alligevel, og så for eksempel, sådan en som Jack, der var bare faste tidspunkter man kunne fange ham, og andre tidspunkter hvor man ikke kan, og sådan var det bare. Altså, han havde åbningstider ikke? Men der er som regel nogen hvor man kan få fat i et eller andet, og så er det godt lige at have en liste på nogle stykker man kan prøve at skrive til”

Som det beskrives i Søgaards forskning betyder det at have flere numre, at den enkelte ikke behøver at skulle bevæge sig ud på gaden, eller til at lede efter flere numre hvis ens foretrukne sælger ikke er tilgængelig; alt man behøver at gøre er, at kontakte den næste på listen (Søgaard, 2019: 218). At have en lang liste med numre kan, for personer med et problematisk kokainbrug, både ses som en fordel og som en ulempe. På den ene side fungerer listerne som en tryghed, og på den anden side som en hæmsko for forandring. Selvom både Frank og Anders primært handlede ved faste leverandører, kunne der opstå situationer hvor disse ikke var tilgængelige, som for eksempel med Jack, der havde faste åbningstider. De lange lister med numre kan da give brugeren en følelse af tryghed, hvis de ved at trangen alligevel altid vil kunne blive stillet. Omvendt, viser citatet også hvordan netop det, at have en lang liste, kan betyde at trangen bliver sværere at holde i skak. Listerne giver mulighed for at brugeren kan handle instinktivt på trangen, selvom man forinden måske havde sat sig for noget andet.

Det følgende uddrag fra mit interview med Anders, der på tidspunktet for interviewet gik i behandling og af den årsag havde slettet de numre han havde, understøtter ligeledes hvordan der nemt og hurtigt kan skaffes adgang til flere forskellige numre:

”Ja, altså hvis jeg ville så kunne jeg jo nemt få fat i nogle numre og skaffe det inden for 10 minutter igen jo. På flere forskellige og hvis den ene ikke kunne være her inden for 20 minutter, så kunne jeg jo ringe til den næste og spørge om han kunne være her på et kvarter, og så kunne jeg jo ringe rundt til så mange jeg havde lyst til og finde ud af hvem der kunne være her hurtigst jo, hvis det var det. Så det er jo et kæmpe problem, kan man sige”

Citatet er med til at eksplicitere hvor mange forskellige numre der reelt florere blandt brugere af disse services, og tyder også på hvordan man som bruger næsten kan vælge og vrage mellem sælgerne. Brugernes fortællinger om hvor nemt det er at skaffe og finde numre stemmer også overens med min egen forforståelse af omfanget i Aarhus, og citaterne tydeliggør også hvor mange forskellige udbringningsservices der findes i Aarhus. Hvis sælgerne skal vinde brugernes gunst på det konkurrenceprægede marked og holde fast i dem, må de kunne levere kokainen så hurtigt som muligt.

Til sammenligning er processen ved at anskaffe sig kokain på Darknet noget længere, og noget mere omstændig. Her skal brugeren først have købt Bitcoins, og dernæst ind på markedet for at bestille varerne. Herefter skal man yderligere vente på at varerne bliver sendt med posten. Dette indebærer samtidig en risiko for at varerne aldrig dukker op, hvis de for eksempel bliver taget i

tolden, hvilket i så fald vil betyde, at man så kommer i kontakt med politiet. Sammenligner man de to, er det ikke svært at se det appellerende i at anvende udbringning. For personer med et problematisk kokainbrug giver den nemme adgang til sælgere mulighed for, at man kan få stillet trangen lige her og nu, og på alle tidspunkter af døgnet. Samtidig viser informanternes citater også bagsiden af netop dette. For personer med et problematisk kokainbrug betyder det at ”butikken aldrig lukker”. Det store antal af sælgere betyder at forsyningskanalerne altid er åbne og at trangen således altid kan stilles. Den nemme adgang kan altså være medvirkende til at holde personer der har et problematisk kokainbrug, fanget i den destruktive spiral de er i.

Hastighed og bekvemmelighed

Udover den nemme adgang til forhandlere beskrives hastigheden og bekvemmeligheden dernæst som de to største faktorer for hvorfor deltagerne i Søgaards forskning valgte at anvende udbringningsservices. Det beskrives hvordan forhandlerne generelt leverer produkterne med stor hastighed, men at responstiden dog kan variere alt efter købernes placering og om det er på et travlt tidspunkt på døgnet. Et andet appellerende aspekt ved udbringning beskrives af deltagerne som, at forhandlerne udviser en betydelig fleksibilitet i forhold til hvor man kan mødes. Søgaard beskriver hvordan servicen altså kan skræddersyes, så den imødekommer den enkelte kundes behov, i henhold til at tilbyde en hurtig og fleksibel levering. Dette er medvirkende til at give køberen en følelse af kontrol. Man behøver ikke planlægge hvis man har lyst til at tage stoffer med sine kammerater på en given aften, sælgere kan komme til en uanset hvor man befinder sig – og det giver samtidig mulighed for, at man som køber kan handle på spontane opståede lyster og ønsker (Søgaard, 2019: 218-219).

For alle tre informanter gjorde samme opfattelse sig gældende, og den hurtige levering og lette tilgængelighed, ved at sælgerne kommer ud til dem, blev også nævnt som fordele. I mit interview med Anders fortæller han at der går ca. 10-30 minutter fra han kontakter dem til de kommer med kokainen.

Nicolas fortæller ligeledes omkring bekvemmeligheden ved servicen:

”Altså, fordelene er jo bare, at det er let tilgængeligt og du kan få fat på det hele aftenen, altså, også om eftermiddagen hvis du gerne vil det. Altså, du kan jo bare ringe ikke? Du kan bare sende en sms ikke? Og så kommer de og så køber du det, færdig”

Under mit interview med Nicolas faldt snakken endvidere på hvordan den teknologiske udvikling, siden mit eget misbrug, har ændret forholdene blandt andet i forhold til køb og salg på sociale medier. Han gjorde mig her opmærksom på en anden faktor som Søgaards forskning ikke berører, men som i den grad også er medvirkende til både at øge hastigheden af hvor hurtigt man kan få adgang til stofferne og gøre hele processen mere bekvem: muligheden for at man hos nogle af sælgerne kan betale via MobilePay. Han fortæller således:

”Netop fordi at man kan bruge MobilePay i dag, altså du skal ingen gang bevæge dig ned til banken, som for mit vedkommende ligger lige ned på hjørnet ikke? Det behøver jeg ingen gang [...] Det er lige før at de bare kan kaste det ind af vinduet ikke? Altså [...] Eller bare MobilePay oppe fra lejligheden, lige ’bip-bip’ og så få det kastet op, eller puttet ind igennem brevsprækken [...] Altså, det gør det jo ALT for nemt ikke?”

For brugerne kan det virke som om, at sælgerne ”akkommoderer” dem ved, at yde den form for service i forhold til betalingen. I et Goffman-perspektiv, kan det fra sælgernes side dog ses som en strategisk handling, der fremmer deres egen forretning, og kan betyde en øget omsætning, men som samtidig får konsekvenser for brugeren når sælgerne er med til at gøre processen fra start til slut nemmere (Mik-Meyer & Villadsen, 2008: 53). For personer med et problematisk brug af kokain betyder det, at hvis man handler med sælgere der tilbyder betaling via MobilePay, så skal man ikke bekymre sig om at skaffe kontanter, og der er således en hurdle mindre at skulle overkomme før man sidder med kokainen i hånden. Tiden fra tanke til handling er med betalingsservices som MobilePay blevet yderligere reduceret. Samtidig betyder det også, at det der før i tiden kunne være en naturlig stopklods, i form af manglende adgang til en hæveautomat, nu ikke længere altid gør sig gældende.

En anden faktor som også gør udbringning appellerende at anvende, og som også gør hele processen nem og bekvem, er at nogle af sælgerne tilbyder, at brugerne kan købe kokainen på klods. Dette kan ligeledes ses som en strategisk handling fra sælgernes side, der gavner deres egen forretning, men som kan få omfattende konsekvenser for brugerne. Alle tre informanter fortæller, at de har handlet på klods, dog har Frank og Anders benyttet sig af muligheden noget mere end Nicolas. Min egen forforståelse omkring at købe på klods var, at det først var noget man kunne få mulighed for hvis man havde været fast kunde længe, men da jeg spørger ind til dette i mit interview med Anders svarer han: *”Det behøver man faktisk ikke. Altså, hvis du har købt af dem to gange så er det lige før at du kan få lov til det”*, hvilket Marco også bekræfter, da jeg spørger om

det er noget deres klienter får lov til, og vælger at gøre brug af: *"Altså, ja, helt bestemt. Det kan de sagtens. Der har man ikke købt ret mange gange før, at det er muligt"*

Anders fortæller i den forbindelse:

"[...]så har jeg sådan set kunne skylde op til, hvad fanden var det dengang? Jo, jeg tror jeg kunne skylde op til 6 hele¹, ja 6 hele hver uge. Hvor jeg så betalte af, ja så købte jeg jo for eksempel 6 i løbet af ugen, og så betale tilbage om fredagen, og så næste uge igen, så startede det igen"

I mit interview med Frank spørger jeg ligeledes ind til om det var et problem at få lov at købe på klods hvortil han svarer: *"Nej det var det ikke, desværre, det var lidt for nemt"*, hvortil interviewet fortsætter som følgende:

I: Ja, ja det gør det da i hvert fald, altså, det giver det da en ekstra nemhed ved det?

F: Ja, det er jo det ikke? Altså, det er jo lige her og nu, altså, hvis det kan lade sig gøre lige her og nu "nå, jamen så er det jo nok godt nok"

I: Ja, også fordi man så ikke behøver bekymre sig om "har jeg egentlig de her penge?"

F: Nej, nej, det er jo det

I: Det bliver 'i morgen-problemer'

F: Ja. Og det fede ved det, hvis man virkelig er tynget af virkeligheden, så skal man bare lige tage noget, fordi så findes den ikke, så er det ikke skræmmende mere, altså så er det bare noget der sker i kroppen at, "jo, det er okay, altså det er okay"

I: Så man kan sidde med en følelse af at det hele ramler, "jeg skylder dem en masse penge" og..?

F: Man kan sidde hvor det hele rent faktisk ramler, og så kan du tage noget og så er den virkelighed væk

Ovenstående uddrag af mit interview med Frank eksemplificerer, at når man kan købe på klods behøver man som bruger ikke forholde sig til, om man egentlig har penge nok til at få tilfredsstillet sin trang. Det gør det nemt at handle impulsivt på trangen uden at behøve at bekymre sig, og ligesom med betaling via MobilePay behøver brugeren heller ikke først skaffe kontanter. Samtidig viser citatet fra Frank også nogle af de kraftfulde mekanismer og egenskaber ved kokain, og hvordan man ved hjælp af stofferne kan glemme verdenen og de realiteter man står over for.

¹ 6 hele = 6 hele gram. Prisen pr ½ gram er ca. 400 kr. 6 gram udgør da en pris på ca. 4.800 kr.

I mit interview fortæller Frank om konsekvenserne af, at købe på klods hos hans sælger Jack:

"Altså, der stolede jeg på ham og han stolede på mig, altså, hvor jeg altid bare fik på klods og så betalte alt for mange penge hver gang den første jo, og bare tænkte "Fuck! Jamen så må jeg jo ud og tage et kviklån så jeg har til huslejen" og sådan nogle ting"

Anders fortæller ligeledes om hvordan hele hans løn gik til at tilbagebetale sælgeren det han havde købt på klods, og hvordan han fik tingene til at hænge sammen med kviklån:

"[...] men så sidder man og ærgrer sig over at man ikke har nogen penge og så var jeg jo ikke særlig klog på det tidspunkt, så jeg synes jo lige jeg skulle, jeg kunne jo nemt lige låne 30.000 eller 50.000 og så holdt vi jo lige fest igen"

Det store udbud af sælgere der tilbyder at man kan købe på klods, kombineret med kokainens evne til at man kan "glemme" virkeligheden, kan for personer med et problematisk kokainbrug betyde, at den økonomiske situation spinner ud af kontrol. Hvis man som bruger pludselig befinder sig i en situation hvor man skylder hele sin indkomst væk, kan en hurtig løsning på problemet være et kviklån. Fordelen er, at man, i modsætning til banken, ikke skal stille sikkerhed for lånet, og at man ikke skal gøre rede for hvad der lånes til. Samtidig er ventetiden også kort, og man har oftest pengene hurtigt efter ansøgning. Bagsiden af den hurtige løsning er dog, at kviklån kommer med store renter, og at man hurtigt kan komme ind i en ond lånekreds, hvor man optager nye lån for at tilbagebetale de gamle (Moneylender, 2020). Skulle den økonomiske virkelighed alligevel snige sig ind på brugeren, så kan de ubehagelige tanker om konsekvenserne hurtigt fjernes med kokainen, og med sælgere der tilbyder det på klods, kan man skubbe problemerne foran sig endnu engang. Således fanges brugerne i en ond spiral, hvor hver løsning på det foregående problem desværre har samme effekt som at tisse i bukserne for at holde sig varm. Samtidig understreger det også den enorme magt som kokainen har, hvis man først er blevet hooked. For Frank og Anders har kombinationen af kokain, klods og kviklån betydet, at de i dag sidder tilbage med gæld på henholdsvis 500.000 og 270.000 kr.

At brugeren ender med stor gæld er også noget Ingvar genkender fra sit arbejde. I mit interview fortæller han ligeledes om hvordan han oplever, at kokainen altid vil komme i første række og hvordan borgerne ved hjælp af stofferne kan ignorere de realiteter de står over for, og uddyber:

"Hvis tilgængeligheden til coken den er der, så går det jo, så går det jo godt. Så det vil sige, altså, det jeg mener med når jeg siger "så går det jo godt" det er "er det muligt for mig at få

fat i noget til trods for alt det lort jeg skal igennem?” [...] Så, så længe forsyningskanalen den er åben, så går det godt”

Med det store antal sælgere er det ikke svært at finde en forsyningskanal der er åben, og sidder man inde med en lang liste med numre burde det være til at finde sælger som leverer, uanset tidspunktet på døgnet. Og hvis man er heldig at finde flere der tilbyder kokain på klods, så ”går det jo ekstra godt”, som Ingvar formulerer det. I mit interview med Frank fortæller han hvordan han en overgang købte kokain på klods ved to forskellige sælgere, og uddyber:

”[...] det var egentlig lidt fedt, fordi så var der ingen af dem der vidste egentlig helt hvor meget jeg tog. Og hvis de skulle afgøre hvor meget jeg måtte klodse den måned, så vidste de jo ikke at jeg havde samme beløb ved en anden, vel? Så det gav mig egentlig friere rammer, og det gav mig mindre skam over for min dealer, fordi min dealer så ikke vidste hvor meget jeg egentlig tog”

Citatet viser, at Frank også oplever en af de følelser der ofte opstår i kølvandet på et problematisk stofbrug, nemlig skam (Behandlingscenter Stien, u.å.). I min egen oplevelse var skammen også en fast følgesvend, som en skygge man ikke kunne ryste af sig. Stofferne var årsagen til skammen, men stofferne kunne samtidig også dulme følelsen af skam, men kun for en stund, og således fanges man i en nedadgående spiral af skam, så lettelse, så skam, og så fremdeles. Selvom Frank beskriver hvordan han kunne bruge kokainen til at undslippe sin virkelighed, kan han have stået i samme dilemma. Ved at Frank, forholdsvis ubelejligt, har haft mulighed for at få adgang til kokainen to steder fra, har han haft rig mulighed for at tage mere for at prøve at dulme skammen, hvilket yderligere kan være en årsag til, at han er blevet fastholdt i sit problembrug. Samtidig viser det også hvordan Frank kan have prøvet at give sælgerne det indtryk, at han havde situationen under kontrol, ved ikke at klodse så meget kokain, som hans trang og hans forbrug egentlig påkrævede. Goffman kalder dette for ”indtryksstyring” (impression management). Han anvender begreberne ”front- og backstage”, som udgør henholdsvis den måde hvorpå vi optræder overfor andre (frontstage), og der hvor vi i sandhed kan være os selv (backstage) (Hutchinson & Olstedal, 2006: 102). Franks valg om, at klodse ved to forskellige sælgere frem for én, kan altså ses som en måde hvorpå han forsøger skjule det der foregår backstage; at hans store forbrug af kokain er forbundet med skam. At han deler det op mellem to sælgere, kan ses som et forsøg på at ”manipulere” situationen, og styre sælgernes opfattelse af ham og hans forbrug. Jeg spørger i den forbindelse Frank om han oplevede at sælgerne kommenterede på hans forbrug, hvortil han svarer nej. At sælgerne ikke kommenterer

på hvor ofte man køber hos dem harmonerer også med min egen forforståelse af, at det for sælgerne udelukkende er business. For dem handler det om, at tjene penge og få kunden til at købe mere på en nem og bekvem måde, uden at sælgerne bekymrer sig om de konsekvenser det har for vedkommende. Hvis sælgerne således valgte at sætte en øvre grænse for hvor meget Frank måtte købe på klods, ville det næppe være på baggrund af en bekymring for hans helbred, men nok nærmere en bekymring for om de reelt ville få deres penge. At Frank alligevel vælger at dele det op for at undgå skammen ved at sælgerne ikke vidste hvor stort hans forbrug egentlig var, kan også ses som en måde hvorpå Frank, mere eller mindre bevidst, forsøger at bevare et billede af sig selv som en respektabel person, på trods af sit problematiske brug, både for omverdenen men også overfor sig selv (Andersen, 2013: 152).

At udbringningsservice, ifølge Søgaards forskning (2019: 219), kan skræddersyes så den imødekommer den enkeltes behov i henhold til, at tilbyde en både hurtig og fleksibel levering blev gennem mine interviews bekræftet. Samtidig blev jeg opmærksom på hvordan sælgerne yderligere strategisk tilpasser deres service ved at lade kunderne betale enten via MobilePay, eller ved at lade dem købe på klods. For personer med problematisk brug af kokain bliver der således rig mulighed for, at handle spontant når lysten og trangen opstår, uagtet om man befinder sig et sted hvor der er adgang til en hæveautomat, eller om man reelt har den økonomiske kapital på det pågældende tidspunkt. På samme tid beskrives det også, i Søgaards forskning, hvordan fleksibiliteten giver køberen en følelse af kontrol (Søgaard, 2019: 219). For rekreative brugere, som i Søgaards undersøgelse, gør det sig muligvis gældende, men for personer med et problematisk kokainbrug tyder ovenstående citater dog på, at kombinationen af det nemme og bekvemme ved udbringningen, muligheden for at købe på klods og kokainens egenskab til at få brugerens virkelighed og de økonomiske realiteter til at gå i glemmebogen, kan have utilsigtede og ret vidtgående økonomiske konsekvenser. Spørgsmålet bliver da, hvem det egentlig er, der er i kontrol? Er det brugeren eller sælgeren med kokainen? I et forsøg på at opretholde et positivt billede af dem selv i deres møde med omverdenen, kan brugerne prøve at skjule informationer omkring dem selv og deres forbrug som de ikke mener tåler dagens lys. Her kan de udstråle at have kontrol over situationen, hvilket ikke nødvendigvis stemmer overens med virkeligheden, og det der foregår når de er alene med dem selv og deres problematiske brug. Med henblik på ovenstående og min egen forforståelse af det at have et problematisk stofbrug, er det min klare opfattelse, at det sjældent er brugeren der er i kontrol, uanset hvor meget de gerne vil sende det signal til omverdenen eller hvor meget de gerne selv vil tro på det.

Serviceoplevelsen

Det sidste appellerende aspekt, der beskrives af deltagerne i Søgaards forskning, omhandler selve mødet med sælgeren, og den serviceoplevelse der ligger heri. I undersøgelsen beskrives det hvordan sælgerne har en meget kundeorienteret tilgang. For deltagerne udgør den behagelige serviceoplevelse og følelsen af, at blive mødt som en værdsat kunde en faktor for hvorfor de vælger en sælger frem for en anden. Det beskrives hvordan sælgerne er blevet "vanvittigt serviceminded" og hvordan de indgår i småsnak med kunderne (Søgaard, 2019: 219). En af deltagerne beskriver hvordan hun nyder at handle med dem, fordi de er venlige, og fordi det er en sjov oplevelse. Derudover beskrives sælgerne som værende hjælpsomme til at guide, hvis kunden er i tvivl om hvad de skal købe. Det udelukkes dog ikke helt i Søgaards undersøgelse, at der kan opstå situationer med voldelig adfærd i mødet mellem køber og sælger, men det bemærkes alligevel hvordan det kan betragtes som relativt fredeligt at anvende udbringningsservices når man skal købe stoffer (Søgaard, 2019: 219).

Ingen af mine informanter fortalte om ubehagelige oplevelser i mødet med sælgerne, dog beskriver både Frank og Anders at have haft mere venskabelige forhold til deres sælgere end Nicolas. Da jeg spørger ind til Nicolas' forhold til hans sælgere fortæller han: *"Nej, nej, det er ikke sådan 'åh, hey', et eller andet, nej [...] Nej nej, det er forretning ikke?"*. Til trods for, at hans forhold til sælgerne ikke har været af venskabelig karakter, fortæller han alligevel på et senere tidspunkt i interviewet hvordan de har været behjælpelige med at skaffe ham adgang til kontanter:

"Men nogle gange så har de også, da jeg boede lidt uden for byen, så har de også været sådan 'vi kan lige køre dig hen på tanken, så kan du hæve'. Hvor de så har kørt en der hen, hævet, og så kørt en tilbage"

Citatet viser hvordan nogle af sælgerne vil gå langt for, at give den enkelte en god serviceoplevelse ved, at imødekomme og hjælpe den enkelte. Det kan være med til at den enkelte føler sig som en værdsat kunde, men som Nicolas pointerede i den efterfølgende del af interviewet, gavner det jo i sidste ende lige så meget deres egen forretning:

I: Ja, så har de alligevel hjulpet en, på den måde?

N: Ja, ja, altså, de har hjulpet sig selv ikke? Men altså

For alle former for salg gør det sig gældende, at yde en god service og være imødekommende er lig med penge i lommen, og citatet understøtter ligeledes at narkotikabransen ikke er en undtagelse, hvor sælgerne prøver at yde en god service og få skabt en god relation, for at holde på kunderne. I

mit interview med Anders fortæller han om hvordan, der igennem hans tid som fast kunde opstod et tættere bånd mellem ham og sælgerne, og hvordan de nogle gange lige har siddet og fået en smøg og snakket om løst og fast. Samtidig fortalte han dog at:

A: [...] Altså, jeg kan godt finde ud af når de prøver at lave sådan et falsk venskab for at lokke mig i et eller andet, eller om det er egentlig er fordi man har snakket godt med dem

I: Ja okay. Så har du oplevet med nogle af de andre, at de prøver sådan ligesom, for at få dig til at købe..?

A: Ja, ja, det skal de jo gøre for det er en god service ikke?

Citatet viser hvordan sælgernes servicemindede attitude kan skabe en uoverensstemmelse i mødet mellem sælger og bruger, altså et misforhold i det som Goffman kalder ”definitionen af situationen”. Begrebet henviser til, at vi som individer forholder os aktivt til den pågældende situation, og den definition vi har af situationen er integreret i den måde hvorpå vi agere og møder hinanden. Med andre ord, så skal deltagerne i en given situation blive enige om, hvad det er for en slags situation de er i, så de kan interagere korrekt herefter (Mik-Meyer & Villadsen, 2008: 51). Ligesom Frank der forsøgte at manipulere situationen ved, at klodse kokain hos to forskellige sælgere, for ikke at afsløre den skam han følte over sit forbrug, kan sælgerne altså også forsøge at strategisk manipulere situationen til egen vinding, ved at være ekstra venskabelig i interaktionen med brugeren. Der opstår dog diskrepans, hvis man som bruger definerer situationen udelukkende som et møde hvor der skal foregå en transaktion af penge for kokain, men sælgeren derimod agerer i en mere venskabelig tone, og således ikke afspejler brugerens definition af situationen. For Anders er det kommet til udtryk ved, som han beskriver, at sælgerne har prøvet at starte ”et falsk venskab”, for at lokke ham til at benytte sig af deres service, således de kan tjene flere penge. For sælgerne kan det dog have den utilsigtede effekt, at det for brugeren kan føles for falsk og omklamrende, så brugeren vælger at handle andetsteds. For sælgerne handler det altså om at finde den rette balance, således at de kan forsøge at manipulere situationen, og holde deres forretning kørende.

I mit interview med Frank fortæller han om sit forhold til hans sælger Jack:

”[...] altså, det var nærmest hyggeligt lige sådan at skulle vide, at på et tidspunkt i løbet af i dag der skal jeg lige mødes med Jack, og sådan, måske tager vi nogle pomfritter, eller et eller andet [...] Vi var gode partnere på en eller anden måde, han var glad for mig, han tjente mange penge på mig. Og han var en, altså, han var en gut der var dejlig og være sammen

med egentlig. Altså, i en anden sammenhæng så tror jeg godt at vi kunne have været kammerater”

Og fortæller senere ”Der er jo en socialkontakt i det, en relation i det [...] Det var ham Jack jo nok egentlig meget bevidst om tror jeg”. Idet Frank og Jack kontinuerligt har mødtes gennem en årrække, har den umiddelbare køber-sælger-relation altså udviklet sig til, at få en mere venskabelig karakter. Samtidig viser citaterne også at både Frank og Jack nok alligevel har været bevidste om den reelle relation mellem dem (køber-sælger), men at de enten begge to kan have tilpasset deres ”definition af situationen”, på en måde hvorpå det har gavnet dem begge mest muligt, eller Jack har ladet Franks ”definition” (gode partnere) vinde, for at bevare den gode relation og fremme sin forretning (Mik-Meyer & Villadsen, 2008: 51). Som Frank selv bemærker; ”han var glad for mig, han tjente mange penge på mig”. For Frank, og for andre brugere af udbringningsservice for den sags skyld, kan ønsket om, at se sælgerne et mere venskabeligt lys end som blot kokainleverandører, igen være en måde hvorpå man forsøger at bevare et mere positivt og respektabelt billede af sig selv.

I mit interview med Frank fortæller han om et eksempel på hvordan det venskabelige forhold mellem dem i særdeleshed har gavnet Jack. Frank fortæller hvordan Jack gjorde ham opmærksom på en fidus ved SKAT der kunne skaffe Frank 50.000 kr., Jack skulle blot have halvdelen af pengene for at fortælle hvordan han skulle gøre det:

”Og han sagde også til mig at hvis jeg kendte nogen som det kunne give mening for, ”så gør vi det bare”, altså ”det er slet ikke noget problem, og min onkel han har lige gjort det” og alt muligt pis. Og jeg burde, men altså, jeg var desperat efter penge ikke? Så derfor lyttede jeg jo ikke efter advarslerne, men jeg kan jo godt høre på hvordan han solgte det, at det her er ikke noget han sælger for min skyld, det er ikke for min skyld at jeg skal gøre det her, det kunne jeg jo godt mærke [...] Altså, men jeg lyttede ikke til det fordi at, igen, det kunne løse noget lige her og nu, det kunne fortsætte, det kunne gøre festen, ja, udvide festen en lille smule mere”

Svindlen endte dog med at blive opdaget og Frank sad alene tilbage med regningen til SKAT. Frank fortæller i den forbindelse at: ”Jeg har også lært nogle ting omkring, at Jack, han har været en dygtig forretningsmand inden for hans arbejde, altså, han udnyttede den tillid”. Eksemplet viser hvordan Jack eksploiterede Franks tillid og endte med at profitere på, at Frank sad i en økonomisk desperat situation – en situation som Jack selv i første omgang havde været med til at kreere ved at

lade Frank købe kokain på klods og derved understøtte, ikke blot det problematiske brug af kokain, men også en økonomi i ruiner.

Denne form for udbringningsservice har mange ligheder med "almindelige" (læs: lovlydige) forretningsmodeller med henblik på, at yde en god kundeservice, at være smilende og imødekommende og kunne levere de ønskede vare på relativ kort tid efter kunden har lagt en ordre. Dog kan den kundeorienterede og venlige serviceoplevelse under overfladen være en beregnende strategi fra sælgerens side, som kan ende med at stikke blå i øjnene på folk der på grund af et problematisk brug af stoffer befinder sig i uønskede situationer.

I et Goffman-perspektiv kan sælgernes servicemindede og venskabelige attitude dog betyde at der for nogle kan ske en uoverensstemmelse i de roller de spiller. I Goffmans dramaturgiske ramme, forstås selvet som et slags skuespil, hvor mennesker igennem forskellige måder, at spille forskellige roller på, præsenterer sig selv i forhold til andre mennesker (Andersen, 2013: 145). I forlængelse af hans rollebegreb sonder Goffman mellem forskellige forhold vi kan have til de roller, som vi enten spiller eller tildeles. "Rolletilknytning" er de roller som vi ønsker at spille, hvorimod "rolledistancering" betyder en distance mellem os selv, og roller som omgivelserne forventer vi spiller, grundet den sociale situation/interaktion, altså, roller, som vi er i, men som vi ikke lever os ind i (Andersen, 2013: 146-147). I dette tilfælde kan ønsket fra brugernes og kundernes side om at spille rollen som "vennen", "den gode partner" eller som "en værdsat kunde", betyde at de distancerer sig selv fra de socialt situerede roller, de roller som de egentlig er i, men som de ikke lever sig ind i: "kokain(mis)bruger", "endnu en kunde i rækken" eller blot som "et middel til økonomisk gevinst". I mødet med sælgeren, kan brugeren have et ønske om at spille en anden rolle, og sælgerens servicemindede attitude kan således hjælpe dette på vej, ved at sælgerne tildeler dem de roller. Samtidig kan det fra brugernes side også ses som en måde at "reloade" sit eget selvbillede (Andersen, 2013: 148), ved at beskrive sig selv som "en ven" eller "en værdsat kunde", fremfor alternativet der måske ikke er helt så attraktivt at skulle konfronteres med.

Ved at sælgerne spiller ind i den mere venskabelige rolle, og derved forsøger at undgå diskrepans i interaktionen mellem dem og køberne, kan de således styrke deres egen forretning ved at fastholde køberne som kunder. På samme tid kan det være med til at styrke brugernes selvbillede, hvilket måske samtidig også kan være med til at ændre deres "definition af situationen" således at det ikke føles som en kriminell handling at købe kokain, men som et venskabeligt og afslappet møde, som tilfældigvis også indebærer udvekslingen af kokain for kontanter.

Fordele og ulemper – to sider af samme sag?

I det ovenstående har jeg vist hvordan det, der i Søgaards forskning, appellere til rekreative brugere og beskrives som fordele, for personer med problematisk kokainbrug samtidig kan udgøre ulemper og have konsekvenser for dem og deres brug. I mine interviews har jeg ligeledes spurgt brugerne om de ser ulemper ved denne form for service. Da jeg spørger ind til ulemperne fortæller Anders:

”Dem er der sgu mange af. I hvert fald for folk som har det svært med det, fordi det er så nemt for dem jo, at falde i igen, kan man sige. Og ja, du kan have det inden for 10 minutter. Og det der med når de er i bil, så kan de jo komme uanset hvor du er henne, så kommer de jo”

Nicolas fortæller ligeledes da jeg spørger ham:

”Ja det er jo så lidt netop det jeg lige har sagt, altså at det er så let tilgængeligt ikke? Altså, også det her med at ”jaja, så havde man måske kun ét nummer”, men man kender altså altid nogen der har nogle andre nummer ikke? Altså, du skal nok finde et nummer hvis du vil, ikke?”

Og uddyber, da jeg spørger hvad den øgede tilgængelighed via servicen har af betydning: *”At så gør man det mere, det er jeg da helt sikker på. Altså, fordi ja, netop, at du skal ikke gøre en skid, du behøver ikke løfte en lillefinger, du skal bare gå ned på gaden fra din lejlighed ikke?”*

I mit interview med Frank fortæller han: *”Altså, det fungerede jo godt efter den hensigt som det havde, ja. Men, man kan vel, altså, jeg ved ikke om ulempen er, at det fungerede godt? Det har været ulempen for mig måske?”*. Citaterne viser altså hvordan informanterne også selv peger på, at mange af de fordele der fremhæves i Søgaards forskning, for dem også har udgjort ulemperne.

I den forbindelse er det her vigtigt at huske på informanternes ”situation” og ”sted”. Jeg er af den overbevisning at årsagen til, at informanterne kan reflektere over hvilke ulemper servicen har, skal findes i at de alle tre har opnået en erkendelse af, at deres forbrug havde en problematisk karakter der langt oversteg hvad man vil karakterisere som rekreationelt. Hvis man prøver at anskue det i samme Rational Choice-optik som Søgaards forskning, baseres Cornish og Clarke’s teori på den præmis, at mennesker er rationelle individer der søger at maksimere deres lykke og samtidig minimere deres smerte (Cullen et al., 2018: 359). Dog pointerer Cornish og Clarke, at selvom folk vil forsøge at drage fordel af situationen, antager de ikke, at folk er perfekt rationelle og

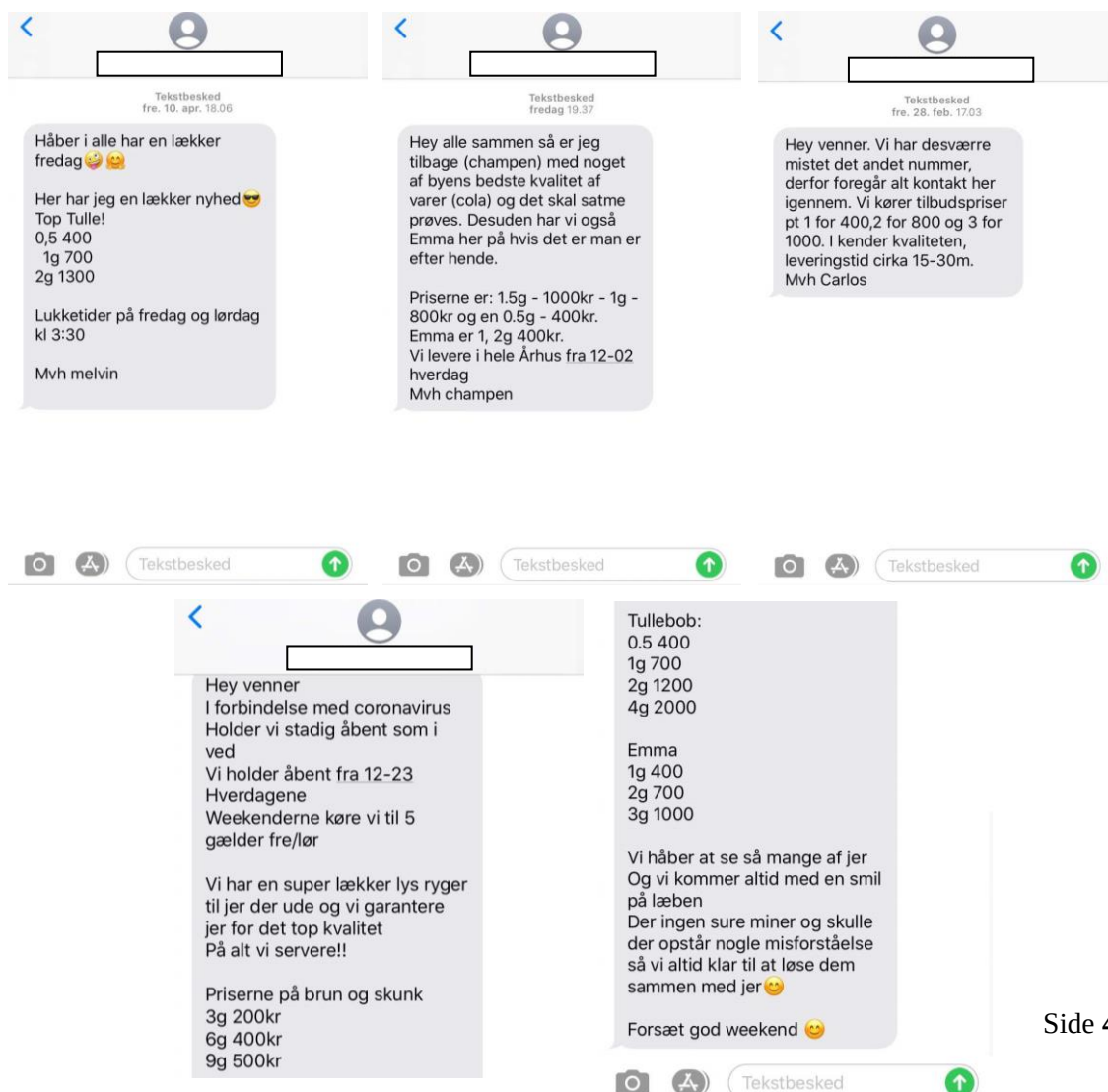
omhyggeligt kan beregne og veje de forventede fordele og omkostninger ved en given handling, men snarere at beslutningerne også begrænses af blandt andet tid, evne og tilgængeligheden af relevante informationer på det givne tidspunkt. Den ”begrænsede” rationalitet indebærer altså fortsat en hvis overvejelse af omkostninger og fordele, men overvejsen kan blive forhastet og være baseret på unøjagtige og ufuldstændige oplysninger (Cullen et al., 2018: 359).

Baseret på ovenstående, og min egen forforståelse af at have et problematisk stofbrug, er det min overbevisning, at hvis informanterne fortsat havde været aktive i deres problematiske kokainbrug, så havde jeg ikke fået samme svar. Selvom der for nogle af informanterne er gået lidt længere tid siden de sidst tog kokain, end for andre, har de alle tre fået det på afstand. Kombinationen af en anerkendelse af forbrugets problematiske omfang og afstanden fra det betyder, at de ikke er helt opslugt i trangens vold, om end de alle tre stadig kæmper med den i en vist omfang. Havde de fortsat siddet i saksen ville det, at skulle opveje fordele og ulemper ved servicen være influeret af trangen til kokainen, og i situation ville den overskygge og overtrumfe alt andet. Trangen, og behovet for at få den tilfredsstillet, vil på en og samme tid betyde, at brugerne får maksimeret deres glæde og minimeret deres smerte, og tanker om hvilke omkostninger det så har på sigt at kontakte budene eksisterer ikke. Det betyder at beslutningen ville blive forhastet og baseret på ufuldstændige og unøjagtige oplysninger, fordi de ikke ville være i stand til at se ud over den konkrete situation. Citaterne i den ovenstående analyse viser også hvordan informanterne i dag kan reflektere over de valg de har truffet, og se dem i et andet lys end de gjorde på det pågældende tidspunkt. I dag er der nok næppe nogen af dem der ville begynde at købe på klods igen, eller involvere sig i skattefusk med mindre deres problematisk brug blussede op igen og kokainen atter blev et alt overskyggende element i deres liv.

Informanternes nuværende ”situation” og ”sted” betyder altså, at de er i stand til at reflektere over, at fordelene og ulemperne ved udbringningsservicen udgør to sider af samme sag. I Søgaards forskning fremgår det ikke om deltagerne i hans undersøgelse ligeledes er blevet spurgt ind til ulemperne. Det eneste sted, hvor en lignende udtalelse om en konsekvens af servicen fremgår, er i et citat hvor en 33-årig mand udtaler: ”[...] *De leverer det lige til min dør. Det er så let, det er det, der gør det svært at holde op*” (Søgaard, 2019: 219), hvilket jeg vil mene passer med mine egne fund og informanternes oplevelser af, at fordelene ved servicen på en og samme tid udgør ulemperne.

ANALYSE DEL 2

Et element i udbringningsservicen som ikke nævnes i Søgaards forskning, men som relaterer sig til serviceoplevelsen og forretningsmodellen, er forekomsten af ”tilbuds sms’er” der sendes ud til kunderne. Alle tre informanter gav udtryk for hvordan de bliver kontaktet af sælgerne, og jeg har også selv modtaget den type beskeder, da jeg købte hash via udbringning. Begge behandlere fortalte ligeledes om hvordan de er bekendte med fænomenet. I mit interview med Marco fortæller han, hvordan han har set eksempler på sms’erne: *”[...] det er jo sådan listet op, og med, ja ligesom sådan en anden reklame annonce, med alle mulige sjove emojis og, ja, det ene og det andet. Og det er virkelig topprofessionelt, altså”*. Sms’erne kommer typisk op til lønningsdag og særligt i weekenderne, og indeholder diverse informationer om tilbud, mængderabatter, nye varer, ændrede åbningstider eller lignende. Anders fortalte tilmed om eksempler på hvordan sælgerne nogle gange reklamerer med, at køberne kan få en six-pack med i prisen, hvis de er blandt de første der reagerer på sms’en. Alle tre informanter gav også udtryk for, at jo flere numre man som køber gennem tiden har haft kontakt til, jo flere sms’er tikker der ind. Følgende er eksempler på bare nogle af de sms’er, som en bekendt har modtaget fra forskellige sælgere henover de sidste par måneder.

I mit interview med Anders spørger jeg ind til om sms'erne kan have været en medvirkende faktor til at det kan have været vanskeligt at holde sig fra kokainen og betydet at han har handlet på sin trang, hvortil han svarer: *"Ja, det kan jeg sagtens have prøvet. Altså, fordi, trangen den er så stor, at med det samme du ser et eller andet der minder om det, så kan du godt få lyst til det"*. For personer der anvender kokain rekreationelt, kan man godt forestille sig hvordan sms'erne med gode tilbud og udsigten til at kunne få en gratis six-pack med om fredagen, kan ses som en sjov gimmick, og som en del af den gode serviceoplevelse. Det tyder dog på, at for personer med et problematisk kokainbrug kan sms'erne være med til, at vanskeliggøre at holde sig stoffri, og hæmme alle de gode intentioner brugerne kan have haft om at være abstinente.

I det følgende vil jeg med udgangspunkt i Beck's et al., (1993) kognitive model om stofrelaterede antagelser, undersøge hvordan den øgede tilgængelighed af kokain via udbringningsservices og tilbuds sms'erne kan udgøre højrisikosituationer for personer med et problematisk kokainbrug. I forlængelse heraf, vil jeg ydermere se på hvor man kan identificere elementer af kognitive læringsteorier i behandlernes arbejde med brugerne.

Grundantagelser og tilladende tanker

Ifølge den kognitive model for stofrelaterede antagelser, aktiveres antagelserne og overbevisningerne typisk i specifikke, ofte forudsigelige, omstændigheder der udgør en høj risiko for stofindtagelse. Omstændighederne kan være eksterne, som for eksempel at overvære andre tage stoffet til en fest, og interne omstændigheder, der involverer følelsesmæssige tilstande, såsom angst, depression eller kedsomhed (Beck et al., 1993: 125). Det underliggende teoretiske rationale i Beck's et al., (1993: 124) model for stofrelaterede antagelser, findes i de kognitive læringsteorier, der antager at læring finder sted, ved at der etableres en ny type af viden, som for eksempel *"hvad fører til hvad?"* (Hutchinson & Oltedal, 2006: 149). Det med andre ord, en type af viden man lærer gennem gentagne positive erfaringer, enten fra ens sociale miljø, eller fra stoffets virkning, hvilket former forventende tanker, og dermed stofrelaterede antagelser, som for eksempel *"Jeg kan kun have det sjovt hvis jeg tager kokain"*. I kognitiv læringsteori forudsættes det altså, at den måde vi tænker, påvirker adfærden, og man kan således ændre adfærd såfremt man ændrer sin tankemåde (Hutchinson & Oltedal, 2006: 149).

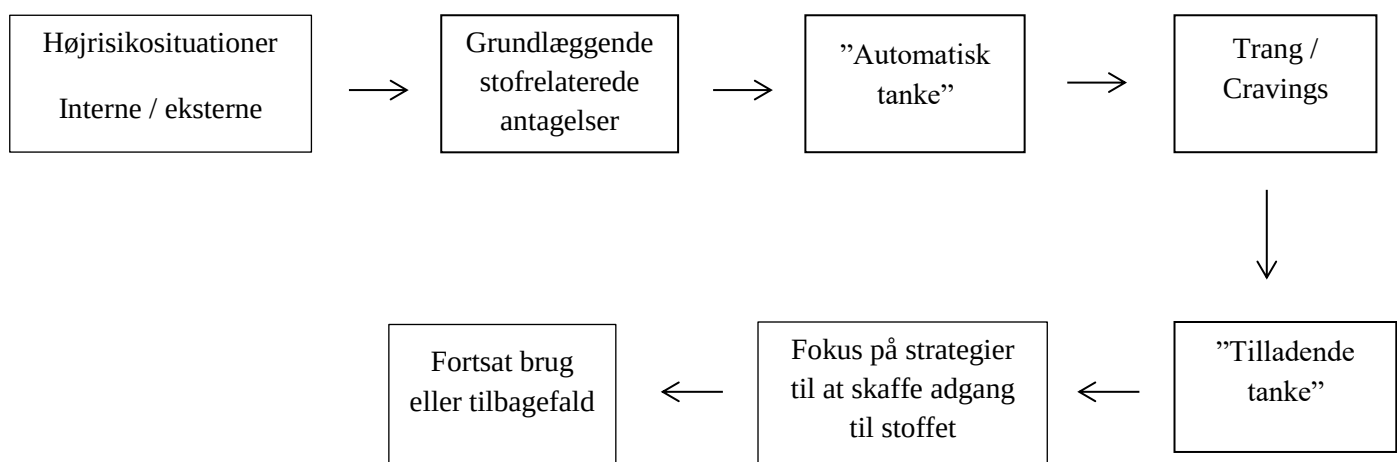
Tilbuds sms'erne kan i dette tilfælde udgøre en ekstern højrisikosituation for personer med problematisk kokainbrug. I mit interview med Nicolas fortæller han, om hvordan han har modtaget mange sms'er, lig de ovenstående eksempler, gennem tiden og uddyber:

"[...] Hvor jeg selvfølgelig også bare burde skifte mit telefonnummer så jeg ikke får de her sms'er, for jeg kan jo godt sidde, selv i dag, altså hvis jeg sidder og er fuld og sådan nogle ting, og så sidder man fredag aften og hygger sig og man har overhovedet ikke tænkt på det, og så dinger der sms'er ind ikke? Og så er det jo også bare svært nogle gange bare at være sådan "slet, slet, slet". Altså, så tænker man "ej, jeg gemmer lige den her sms" ikke? "det kan jeg godt", ikke? For hvis nu? Ikke?"

Da jeg spørger ind til om sms'erne trickede hans trang, fortæller han endvidere:

"Ja, ja. Det gjorde det helt sikkert. [...] Når jeg virkelig prøvede, og der måske havde gået to uger eller tre uger uden at have gjort det, og så det lige pludselig dinger der en sms ind når jeg sidder og er fuld ikke? Så har jeg da helt sikkert tænkt "Fedt! Så gør jeg det""

Beck et al., (1993: 125) noterer at talrige omstændigheder kan udløse de stofrelaterede antagelser og det følgende stofbrug, men at både de eksterne og interne omstændigheder som tidligere nævnt, ikke nødvendigvis direkte forårsager stofbrug. I deres forskning observerede de derimod en sekvens af begivenheder der opstår mellem de eksterne eller interne omstændigheder og faktisk stofbrug. Dette kan illustreres i nedenstående figur, lavet med udgangspunkt i Beck's et al., (1993: 126) model:

Når det kommer til en persons beslutning om at tage stoffer, kategoriseres de dysfunktionelle overbevisning i tre hovedkategorier, henholdsvis: forventende tanker (anticapatory), overbevisninger orienteret mod lettelse (relief-oriented) og tilladende tanker (facilitative/permissive) (Beck et al., 1993: 124).

I Nicolas tilfælde kan sms'en således blive den eksterne højrisikosituation som kan være startskuddet til, at han vælger at købe kokainen, selvom han har været abstinent i en periode. Anskuer man dette med udgangspunkt i den kognitive model kan processen beskrives således: Sms'en trækker altså en grundlæggende stofrelateret antagelse, som samtidig kan indeholde en forventning til kokainens virkning, som for eksempel *"Det er da også meget lækkert, livet er bare sjovere med kokain"*. Dette kan lede til automatiske tanker som *"Jeg har brug for en bane for at hygge mig"*. Herefter opstår trangen til kokainen, hvilket kan medføre både tilladende tanker som: *"Jeg gør det kun i dag, det er jo også fredag, jeg har ikke gjort det længe"* samt overbevisninger orienteret mod en lettelse af trangen som for eksempel: *"Trangen forsvinder aldrig hvis jeg ikke køber kokainen"*. De tilladende tanker fungerer altså som en slags "grønt lys", hvor brugeren samtidig retfærdiggøre for sig selv, at købe og tage kokain. Sms'en får her sin anden funktion: løsningen til at få adgang til kokainen. Dette kan så lede til fortsat brug eller til tilbagefald som i Nicolas' tilfælde (Beck et al., 1993: 125).

På samme måde er det min overbevisning, at muligheden for at brugerne kan købe kokain på klods endvidere kan forstærke de tilladende tanker, idet bekymringen om hvor vidt man har den nødvendige økonomiske kapital til, at købe kokainen her og nu forsvinder, ligesom betalingen via MobilePay kan facilitere endnu en mulighed for at brugeren kan få adgang til kokainen. I værste tilfælde kan hele processen og den tilbagevendende brug af stoffet lede til andre stofrelaterede antagelser som for eksempel *"Nu hvor jeg er faldet i igen, så kan jeg lige så godt gå all-in"*, hvilket kan blive til en ond cirkel, der kan fastholde brugeren i det problematiske brug af kokainen (Beck et al., 1993: 125).

Påmindelse om at misbruge

Hos både RCA og DMB oplever Ingvar og Marco problematikken med sms'erne der påvirker brugerne. For Ingvar er løsningen på fristelserne som sms'erne bringer klar:

"Skift nummer så, altså, gør noget! Gør noget aktivt. Men dem der vil sælge det, de vil gøre alt for at holde fast i dig. Det er jo klart, du er jo en kunde, man er jo en kunde, altså [...]. Det er jo en påmindelse om at "husk nu at misbrug".

Marco fortæller ligeledes om hvordan de italesætter det med brugerne i behandlingen:

"Det snakker vi jo også med dem om, altså det der om, at hvis det ikke bliver slettet med det samme, hvis du ikke får dig trukket fra det, hvis du ligesom har den der bagdør åben, jamen så ender du med at tage noget".

I det sociale arbejde er det kognitive læringsteoretiske perspektiv kendetegnet ved, at man er optaget af, at forsøger at ændre adfærden, men samtidig også de faktorer og forhold i brugerens omgivelser som påvirker adfærden (Hutchinson & Olstedal, 2006: 171). I arbejdet bliver et af målene da, at få italesat med brugeren hvilken risiko sms'erne udgør, og hvordan det kan påvirke behandlingen hvis de ikke får skiftet nummer eller får slettet beskederne med det samme. Ifølge Beck et al (1993: 128) er det et vigtigt mål, at få identificeret de dysfunktionelle stofrelaterede antagelser som brugeren har, og erstatte dem med mere funktionelle overbevisninger, som for eksempel *"Jeg behøver ikke kokain for at have det sjovt"*. Målet er her, at de nye overbevisninger bliver mere fremtrædende end de automatiske stofrelaterede antagelser, og brugeren på den baggrund afholder sig fra at bruge stoffet (Beck et al, 1993: 128). Læring af en ny adfærd og en ny tankemåde, bliver altså en måde hvorpå brugerne kan lære at mestre deres situation, og sit forhold til omgivelserne på en mere hensigtsmæssig måde (Hutchinson & Olstedal, 2006: 171).

Fra sælgernes vinkel er der ingen tvivl om, at sms'erne er en smart teknik, der må antages at være medvirkende til at øge salget. Ved at sende sms'er ud kan man plante ideen om kokain i hovedet på brugerne og som Ingvar beskriver lige minde dem om at misbruge, og derved starte hele processen med de stofrelaterede antagelser. I mit interview med Marco spørger jeg ind til om han oplever, at den øgede tilgængelighed og sms'erne sælgerne sender påvirker brugerne, hvortil han svarer:

"Jamen helt klart, altså, det der med tilgængeligheden og selvom folk ikke nødvendigvis har udviklet afhængighed endnu og der er weekend og de skal bare gå og slappe af, men får de så sådan en besked, "åh, men jeg kunne da også lige, og det var da også meget rart" og, altså, det er jo det der med at, det kommer jo hjem i stuen til dig"

Hvis man som rekreationel bruger kun køber sin kokain på diskoteket fredag aften, kommer man ikke i kontakt med kokainen med mindre man befinder sig på lokationen på det givne tidspunkt. Til sammenligning betyder den øgede tilgængelighed der følger med udbringningsservicen, at sælgerne nu kan kontakte kunderne dag og nat, med netop den konsekvens som Marco pointerer, at ideen om kokain og muligheden for at købe det, pludselig kommer hjem i stuerne til folk. Citatet understreger altså hvordan sms'erne også kan plante ideen i hovedet på rekreationelle brugere, og være med til at starte de automatiske tilladende tanker. Sms'en fungerer her også som en påmindelse om at købe kokain, selvom de måske endnu ikke er blevet hooked, og kan ende med at bane vejen for et problematisk kokainbrug. Sms'erne kan altså både ses som en forlængelse af den gode serviceoplevelse, hvor sælgerne kan holde deres kunder opdaterede om deres varesortiment m.v.,

men samtidig får sms'erne også den funktion, at de bliver en måde hvorpå sælgerne kan holde brugerne fanget ved at prikke til deres trang og påminde dem om at misbruge, og som en måde til at få endnu flere fanget i kokainens vold og dermed udvide deres faste kundeskare.

Med den øgede tilgængelighed opstår højrisikosituationer nu ikke kun på diskotekerne i weekenden, men kan opstå på alle tidspunkter af døgnet, alt efter hvornår sælgerne vælger at række ud til deres kunder. For behandlerne bliver det da vigtigt at arbejde med brugerne om den proces der sker når sms'en tikker ind, og opfordrer dem til at skifte nummer og dermed ændre, i hvert fald et af de forhold i deres omgivelser som kan påvirke deres adfærd.

Behandlingen

Selvom der er grundlæggende forskelle i måden hvorpå DMB og RCA arbejder, så er der alligevel dukket nogle fælles karakteristika op i mine interviews, når det kommer til hvordan den øgede tilgængelighed af kokain via udbringningsservicen påvirker Ingvar og Marco's arbejde. I denne del af analysen er det de ligheder jeg vælger at fokusere på. Derudover vil jeg kort se på hvordan DMB endvidere har iværksat nye initiativer i deres arbejde, efter fremkomsten af en yngre klientgruppe af kokainbrugere.

Højrisikosituationer spiller en stor rolle i behandlingen. Begge behandlere nævner hvordan risikosituationerne, som for eksempel sms'erne, italesættes i arbejdet. Marco fortæller hvordan, at det er et tema som de tager op i starten af behandlingen:

"Det er jo en højrisikosituation, det er jo det med at prøve at fjerne så mange af de situationer der kan udløse trang, så derfor er det jo et tema i behandlingen [...] Og i forhold til beskeder og sociale medier og kontakt den vej, det er simpelthen at få det slettet og trække sig fra det på den måde. Og hvis ikke, jamen, så må man få et andet telefonnummer fordi det er en så stor risiko. Altså, ens trangoplevelse den bliver så stærk, altså selvom de ikke vil så, trangen den er alligevel så overvældende, hvis de støder på det, på den måde"

Ingvar fortæller endvidere om hvordan de laver øvelser med brugerne om, hvad det er for et liv de godt kunne tænke sig at leve uden deres problematiske stofbrug:

"Så arbejder vi jo også meget værdi-baseret, forstået på den måde at vi laver øvelser i, altså, "Hvad er det du gerne vil? Hvad er det for et liv du gerne vil leve?" Altså, prøve at få folk hen i en retning af et liv som giver den enkelte så meget mening, at de slet ikke har lyst til at misbruge. Det er mere den vej vi går, i stedet for at tale folk væk fra noget, jamen så taler vi folk hen imod noget som giver mening for dem".

Den værdi-baserede italesættelse med brugeren bærer præg af Bandura's teori om at være selvtilstrækkelig (self-efficacy), hvor man søger at øge personens tro på, og forventninger til, at vedkommende kan mestre sine problemer (Hutchinson & Oltegal, 2006: 156). I forlængelse af arbejdet med at ændre de stofrelaterede antagelser, giver de værdi-baserede øvelser brugeren mulighed for at se sig selv og sin fremtid et nyt lys. Oplevelsen af, at de kan mestre højrisikosituationer og troen på at der forude venter dem noget godt og positivt, er vigtigt for hvordan udfaldet bliver, når brugeren fremadrettet vil møde vanskeligheder i livet (Hutchinson & Oltegal, 2006: 156). På samme måde fortæller Marco, at et tema i deres behandling også går på italesættelsen af livet uden stoffer. For DMB har den øgede tilgængelighed af kokain betydet en ændring i deres klientgruppe, og de oplever nu en større stigning af unge der starter i behandling. Han fortæller hvordan de unge har svært ved at forholde sig til, at deres unge liv som de kender det med fester og koncerter, er slut. Han uddyber i den forbindelse:

"Så på den måde er det jo et stort tema i behandlingen, altså hvordan lærer man at begå sig i sociale sammenhænge, altså til fester eller koncerter hvor der er nogle højrisikosituationer, så det fylder noget mere. Og det der med "jamen, hvad skal man lave i en weekend?" Hvis man ikke skal stå og køre med klatten og se smart ud nede i byen, ikke også? Hvad skal man så lave? For det er tit det, der har fyldt meget for dem, altså"

DMB opfordrer da de unge til at deltage i NA møder (Narcotics Anonymous). Marco fortæller: *"Der møder de jo heldigvis mennesker som også har haft kokainmisbrug og som er clean og har været clean længe, og som stadigvæk er smarte og har succes, du ved"*. I Bandura's sociale læringsteori, fremhæves det hvordan læring ikke kun finder sted gennem egne erfaringer med omgivelserne, men oftest ved, at man betragter andres adfærd og de situationer de finder sted i (Hutchinson & Oltegal, 2006: 150-151). For de unge kan mødet med andre der har stået i samme situation som dem selv, og er kommet succesfuldt ud på den anden side, således også være med til at ændre de unges adfærd og tankemønstre. Ved at se hvordan andre har lært at vende de dysfunktionelle overbevisninger og adfærdsmønstre, øges troen og forventningerne også til, at de unge på samme vis kan lære at mestre deres problematiske kokainbrug.

For DMB har forekomsten af den yngre klientgruppe også haft en anden betydning for deres arbejde. Marco fortæller: *"Selvom de er voksne, de her kokainmisbrugere, så er de stadigvæk nogens børn. Så, noget nyt det er jo at vi aldrig har oplevet at have forældrene så meget*

involverede og de involvere sig meget". Han fortæller yderligere hvordan de faktisk involverer sig så meget, at der er blevet oprettet særlige forløb, kun for brugernes forældre, og uddyber:

"Altså, fordi, det er jo rigtig svært som forældre til ens, altså, voksne barn, men hvordan håndtere man det som forældre? At skulle sætte nogle grænser og være konsekvent og ikke ende med at støtte op omkring misbruget. Og altså, så samtidig hjælpe dem, det er en rigtig svær balance og der er mange som virkelig har svært ved at navigere i det"

Det yngre klientel betyder at der i behandlingen nu indgår andre temaer end tidligere, og det øgede antal af unge betyder også, at det har været nødvendigt at oprette særlige forløb designet til at støtte forældrene, således at de kan hjælpe og støtte de unge i deres behandlings forløb.

Derudover er det både gennem RCA og DMB muligt for brugerne at komme i døgnbehandling, hvis det vurderes nødvendigt. Marco fortæller: *"Det har selvfølgelig også noget at gøre med hvor massivt deres sociale miljø er omkring kokainmisbruget. Man kan sige, nogle gange giver det mening lige at tage folk ud af deres kontekst, og så komme lidt væk inden de så kommer tilbage"*. Som et led i Franks behandling var han to måneder i døgnbehandling på Bornholm, og da jeg spørger ind til om han tror det var nødvendigt for ham at komme væk, fortæller han *"Om det var nødvendigt? Ja, det er jeg slet ikke i tvivl om, slet ikke i tvivl om"*. Anders fortæller ligeledes om hvordan den øgede tilgængelighed af kokainen var medvirkende til, at alle i hans omgangskreds tog kokain. For ham var det derfor nødvendigt med en resocialisering, så han valgte at flytte hjem til sin søster, og droppe kontakten til den gamle vennegruppe, for at få en frisk start og få det hele på afstand. Han fortæller i den forbindelse: *"Det er lidt svært at give dem hele ens liv og så sige "Her, så skal I lige passe på mit liv", sådan ikke? Det er lidt voldsomt. Men det er jo åbenbart nødvendigt kan man sige"*. Døgnbehandling, eller resocialisering som i Anders tilfælde, er også eksempler på hvor man kan se elementer af den kognitive læringsteori ved, at man ændrer i omgivelserne, for deraf at ændre brugerens adfærd og tankemåder omkring det problematiske kokainbrug (Hutchinson & Oltegal, 2006: 149).

ANALYSE DEL 3

I Sundhedsstyrelsens (2019a) rapport ses det hvordan der over de seneste år er sket en stigning i antallet af personer der starter i behandling og som angiver at have kokain som deres hovedstof. Ligeledes ses der også en stigning i antallet af unge der bruger kokain (Pedersen et al., 2020) og afdelingslederen fra Behandlingscenter Tjele har udtalt hvordan, det i dag, er lige så almindeligt at tage kokain som det engang var at tage en fyraftensøl (Lauridsen, 2019). I mine interviews med Marco og Ingvar har jeg været nysgerrig på om de kan genkende det billede, og hvordan de oplever det i deres arbejde. Da jeg spørger ind til dette, fortæller Ingvar: *"Jamen, ja, coke er jo gået fra at være noget der er forbeholdt de få til at være alle mands eje. Alle, alle, kan tage coke hvis de har lyst"* og da jeg spørger ind til om han mener, at der er sket en normalisering af kokainbruget, uddyber han: *"Ja, i den grad. Det er meget normalt, det er meget normalt"*. Marco fortæller ligeledes om hvordan de har oplevet stigningen i deres afdeling i Aalborg:

"Hvis du går fem år tilbage så var det flest alkoholikere der var i gruppen. Sådan en gruppe den er jo på en ti stykker, max tolv, men ja ud af sådan en ti stykker så var der to der havde kokainmisbrug, og resten de havde alkoholmisbrug. I dag så er det stort set vendt så det er altså næsten omvendt. Altså, så 70-80 % af dem som er i gruppen de har kokainmisbrug"

Samtidig fortæller Marco også hvordan han tidligere oplevede, at folk der brugte kokain var en del af en bestemt gruppering, men hvordan det i dag ser anderledes ud:

"Jeg synes, her i de senere år, at jeg hører oftere den der sætning fra unge i behandling at 'jamen alle gør det!' Så på den måde har det ændret sig, at i deres oplevelse så er det ikke bare en gruppering, men det er ligesom alle. Og det er jo så der, det passer jo så ikke, altså, det er jo også der at vi er nødt til, at slå et spørgsmålstegn ved sandhedsværdien af den sætning ikke? Men flere gør det, og rigtig mange gør det, og når man har gjort det i noget tid, jamen så ender man jo ofte også med alle dem som gør det"

Citaterne viser altså, at både Marco og Ingvar kan genkende det billede der tegner sig af kokainens udstrækning. Samtidig pointerer Marco, at selvom de oplever en stigning i antallet af klienter med problematisk kokainbrug, så har de unge i behandlingen en ukorrekt oplevelse af, at det er noget som alle gør. Så hvordan kan man forstå, at der på den ene side er sket en stigning og at kokainbrug beskrives som normalt men, at de unges oplevelse af at det er noget alle gør, på den anden side samtidig ikke er korrekt?

I denne del af analysen vil jeg undersøge hvordan man med ”normaliseringshypotesen” kan forklare og forstå udbringningsservicens omfang i dag, samt den normalisering som behandlerne oplever. Samtidig vil jeg se på hvordan ”sociale overdrivelser” og ”flertalsmisforståelser” også kan spille en rolle, i særdeleshed for de unge og for deres opfattelse af problematikens omfang. Derudover vil jeg, med udgangspunkt i informanternes oplevelser, undersøge sammenhængen mellem den øgede tilgængelighed og et øget forbrug af kokain.

Normalisering

I det følgende vil jeg anvende den samfundsorienterede forklaringsmodel, som Pedersen (2015: 122) kalder ”normaliseringshypotesen”, som en måde hvorpå man kan forklare og forstå problemets tilstedeværelse. I denne model afgrænses normaliseringen ikke til stofferne alene, men der er i stedet tale om, at et helt mønster af aktiviteter og attituder bevæger sig fra samfundets periferi ind imod samfundets centrum, som oftest fra en marginal position i samfundet, for eksempel i ungdomskulturen (Pedersen, 2015: 122). Pedersen beskriver hvordan begrebet normalisering således skal forstås som det, at en subkulturel ”afvigende” population og den dertilhørende afvigende adfærd formår at sprede sig til en større del af samfundet (Pedersen, 2015: 122). Sagt på en anden måde, så forekommer normalisering når et socialt produkt, som tidligere blev betragtet som afvigende, undergår et signifikant skifte i sin sociale struktur. Her er det ikke alene adfærden der skifter, men også værdier, indstillinger og meninger om produktet kan skifte, hvilket samtidig kan betyde en legitimering og en sløring af de konsekvenser som det sociale produkt måtte have (Pedersen, 2015: 122-123).

I Ingvars udtalelse kan man se hvordan der er sket et signifikant skifte i kokainens sociale struktur; kokain var engang for de rige og de få, i dag er det alle mands eje. Kokain er gået fra, at være noget der kun var tilgængeligt i for eksempel backstage-rooms og i jetset-miljøer, til nu at komme hjem i stuerne til helt almindelige mennesker, ved hjælp af noget så simpelt som en sms. På samme måde er udbringningsservicen også gået fra, at eksistere i en yderposition i samfundet, til nu at eksistere i alle større danske byer. I Danmark opstod den første form for udbringningsservice i starten af 00'erne i København (Søgaard, 2018: 14). Servicen udsprang fra det københavnske autonome miljø, der døbte sig selv 'De Brune Bude' idet de udelukkende leverede hash til kunderne. 'De Brune Bude' opererede kun i nogle år før de blev pågrebet af politiet. Til trods for dette spredte deres udbringnings-model sig til resten af landet, og begyndte også at omfatte andre former for stoffer, herunder kokain, og således opstod fænomenet 'De Hvide Bude' (Søgaard, 2018: 14). Til trods for at jeg ikke har konkret data på hverken hvor mange bude der findes eller hvor mange der anvender

servicen, vil jeg alligevel plædere for, at brugen af servicen har bredt sig til en større del af samfundet, og at det er mere udbredt end de fleste forestiller sig. I problemfeltet har jeg redegjort for kokainens udbredelse i Danmark, og på baggrund af dette, samt min egen forforståelse og indsamlede empiri, er det min klare opfattelse, at kokain og udbringningsservice har bevæget sig fra en yderposition i samfundet, og hånd i hånd har fundet sig vej ind mod samfundets midte, til en langt bredere skare af befolkningen end tidligere.

En anden måde hvorpå normaliseringsprocessen af kokain og udbringningsservice også bliver tydelig for mig, er ved at se på brugernes holdning til lovgivningen, og til hvordan de forholder sig til det faktum at deres handlinger er ulovlige. Her står det klart hvordan en ændring i værdier og indstillinger til produktet (at købe kokain via udbringning) kan være med til at legitimere brugen og samtidig sløre konsekvenserne. I alle tre af mine bruger-interviews har jeg spurgt ind til hvorvidt de forholder sig til at deres handlinger bryder med loven. Ikke én af dem gav udtryk for at det havde nogen betydning, og der var heller ingen af dem som var bekendt med lovgivningen. I den forbindelse spørger jeg Anders om han har været bekymret for det kriminelle aspekt af hans handlinger hvortil han svarer: *"Nej, det tror jeg at det kommer med, altså det slipper man af med, med tiden sådan. Så tror jeg ikke, at der er så meget nervøsitet over det"*. Da jeg spørger ind til om det at mødes ofte med sælgerne er med til at man bliver distanceret fra lovgivningen, svarer han: *"Ja, fordi det bliver jo sådan noget hverdags-noget jo, så ja lige på det punkt så gør man nok, altså at "det er der sgu ikke noget galt i, det har man gjort i så mange år nu, det er meget normalt" "*.

Citaterne illustrerer hvordan Anders' indstilling til det kriminelle aspekt over tiden har ændret sig, og hvordan den nervøsitet han oplevede i starten, med tiden er blevet reduceret og til sidst ikke var eksisterende. I takt med, at han har mødtes med sælgerne på daglig basis, har hans værdier ændret sig til, at han til sidst ikke længere tænkte, at der var noget galt i at købe kokainen. I Søgaards forskning udtaler en af deltagerne ligeledes hvordan, da deltageren først begyndte at købe stoffer, at sælgerne var mere hårdkogte typer for ti år siden, og som kunne gøre ham nervøs for at sætte sig ind i bilen til dem, til i dag at være venlige og super servicemindede (Søgaard, 2019: 219). Sælgerne servicemindede og venskabelige attitude, som beskrevet i Analyse del 1, kan altså også være medvirkende til at gøre mødet mellem køber og sælger mere afslappet og uformel og deraf kan interaktionen mellem dem føles mere legal og "normal". På samme måde kan muligheden for, at betale via MobilePay også være medvirkende til at skærme brugerne fra at deres handlinger er ulovlige. Ved at lade brugerne betale via MobilePay sender sælgerne også et signal om, at risikoen

for at blive opdaget er lille, og at det ikke er noget brugeren behøver bekymre sig om. Kombinationen af en venskabelig interaktion og betalingsmulighed på lige fod med legitime forretninger, kan normalisere processen yderligere, med den konsekvens at nogle af brugerne måske får samme opfattelse som Anders og tænker at *"det er der sku ikke noget galt i, det er meget normalt"*. Det tyder på, at jo mere kokain man køber via udbringning, jo mere hooked man bliver, jo mere nødvendigt bliver det, og jo mere normal bliver interaktionen med sælgeren. I takt hermed kan de tanker og holdninger, som brugerne før i tiden kan have haft om det kriminelle aspekt af handlingerne, glide i baggrunden. På samme måde som de unge i undersøgelsen af stofhandel på sociale medier (Demant et al., 2019) heller ikke forholdt sig til det faktum, at deres handlinger kunne få negative juridiske konsekvenser, gjorde mine informanter altså heller ikke.

Da jeg efterfølgende fremlægger brugernes holdning for behandlerne, fortæller Ingvar: *"Ja, ja, det tænker de slet ikke på [...] det passer meget godt med min opfattelse af hvordan det er. Det er ikke et tema faktisk, overhovedet"*. Marco giver også udtryk for at han heller ikke har mødt en klient der er bekendt med lovgivningen: *"Folk er ligeglade. Altså"*. Og uddyber:

"Det er ligesom, altså, det der med at det er blevet så almindeligt, så normaliseret at de ikke ligesom tænker det ind som et tema. Altså, jo jo, selvfølgelig kan det da godt lige give et sæt i dem hvis de ser en politibil eller sådan, men det er ikke noget, altså, når jeg snakker med dem om "altså, du er godt klar over at det er ulovligt det her ikke? Man må jo ikke købe kokain, det er jo ulovligt at købe det og have det og tage det og sådan". Altså, de fleste de kigger på mig som om de er et stort spørgsmålstejn, ligesom "nå, ja, det er da rigtigt nok" men det er ikke noget de ligesom tænker over"

Behandlerne oplever altså også hvordan normaliseringen kan påvirke brugerne og skærme dem for de juridiske realiteter deres handlinger har. At det slet ikke er et tema for brugerne understøtter ligeledes hvordan det med tiden kan udvikle sig til, at det føles helt normalt at købe kokain via udbringning. Jeg spørger ind til, om det med tiden for Anders, blev lige så normalt som for eksempel at gå i Netto og handle, hvortil han svarer: *"Ja, det er lige før at det er nemmere end at gå ned i Netto jo, du slipper jo faktisk næsten for at bevæge dig ikke?"*

I mit interview med Nicolas falder snakken på hvordan tilgængeligheden også har været med til at ændre folks syn på kokain, hvortil han fortæller om hvordan han, gennem en yngre vennegruppe, oplever at unge mennesker i dag har et afslappet forhold til kokain:

”Og det er lige som om at det er blevet lige så socialt acceptabelt at tage kokain som det var at ryge nogle fede², altså, som dengang hvor jeg var ung [...] Men jeg tror da at grænsen er blevet skubbet for folk, altså også netop fordi det er så tilgængeligt. [...] Jeg tror da helt sikkert at der er mange som tænker ”det er jo ’bare’ coke”, selvom det er det andet hårdeste stof på markedet nærmest, ikke?”

Citatet viser hvordan den øgede tilgængelighed og normaliseringen i nogle kredse, også kan ende med at skærme brugerne for de sundhedsmæssige risici der er ved at tage kokain. Der var heller ingen af mine informanter der testede deres kokain. De var alle af den opfattelse, at de kunne stole på sælgerne og at bruge tid og penge på at købe et test-kit således ikke var nødvendigt. Den nemme adgang til stoffet kan betyde at grænserne for hvad der opfattes som normal adfærd skubbes, og hvis folk har en følelse af at ”alle gør det”, kan man blive blind overfor den reelle risiko der er for forgiftninger og for at brugerne på længere sigt kan få helbredsmæssige problemer.

Normaliseringshypotesen kan altså være med til at forklare den måde hvorpå brugernes attituder og indstillinger til kokainen ændrer sig, og hvordan den normalisering der er sket således er med til at legitimere deres forbrug og skærme dem fra både de juridiske konsekvenser det kan få at handle med budene, og de sundhedsmæssige risici det kan have at tage kokain. Normaliseringshypotesen kan altså være en måde at forklare og forstå brugernes holdninger, og hvordan de kan føle at det er helt normalt at købe kokain via udbringning. Med modellen kan man illustrere hvordan kokainens sociale struktur har ændret sig med tiden, og hvordan, i kølvandet på den teknologiske udvikling, at tilgængeligheden af den også er blevet øget, og vise hvordan kokainen har fået fodfæste i bredere dele af samfundet. Modellen giver altså et bud på hvordan vi kan forstå det omfang som udbringning af kokain har i dag, og den normalisering som behandlerne beskriver der er sket.

Uagtet hersker der ingen tvivl om at kokainbrug i dag er meget udbredt, og i visse kredse kan kokain ligefrem synes at være socialt acceptabelt. Selvom man kan argumentere for, at der er sket en normalisering af kulturen omkring kokain, betyder det jo, som Marco indledningsvist pointerede, langt fra at *alle* gør det. Så hvordan kan man forstå og forklare de unges oplevelse af at det er noget alle gør?

² Ryge hash

Normer og sociale misforståelser

I takt med at kokainens udbredelse kan der, som Nicolas påpeger, være opstået en mere laissez faire attitude til at tage kokain. Kombinationen af den øgede tilgængelighed og den ændrede attitude til kokain kan også være en medvirkende faktor til at flere unge prøver kokainen. Ingvar fortæller om hans oplevelse af hvordan det netop kan have indflydelse på de unge:

”Jeg ved ikke om det er gruppepres, men angsten for at føle sig udenfor måske. Jeg ved ikke om det er gruppepres sådan i den forstand med ”kom nu, du tør ikke” det er ikke så meget det jeg mener, det er mere det der med, at man vil helst ikke stå udenfor. Og når det er så udbredt i dag som det er, så er det jo nemt sådan at, hvad skal man sige, at komme til at havne i den situation at man ikke vil føle sig udenfor og derfor gør man det”

Tilslutter vi os Ingvars opfattelse af hvordan udbredelsen og normaliseringen af kokain kan være med til at påvirke unge, kan den sociale accept, som Nicolas giver udtryk for, måske ligeledes findes i, at de unge lige så vel søger en accept fra og af hinanden. Ved at gøre som de andre slipper man for at stå udenfor, og jo flere der føler presset og efterlever det, jo hurtigere kan der opstå hvad der kan virke som en social accept af at tage kokain. På samme tid kan dette også være et udtryk for, at de unge har en forkert opfattelse af hvor mange af deres jævnaldrende der reelt tager kokain, og som anser det for normalt, som Marco pointerede.

Det teoretiske synspunkt i Balvig og Holmberg's teori om normer og sociale misforståelser, bygger på, at mennesker handler, tier og taler, på baggrund af hvad vi tror at andre forventer af os og/eller tror andre gør. I forhold til kokainbruget, kan det beskrives mere specifikt, som at (mis)brug er ” et resultat af, at individet i en given situation forsøger at leve op til de forventninger, det føler rettet mod sig selv fra den del af omverdenen, det i situationen tillægger størst vægt” (Balvig & Holmberg, 2014: 18). Det bliver således de oplevede forventninger og normer, der for den enkelte vurderes som det afgørende i situationen. Den oplevede norm, er det som de unge tror, at halvdelen eller flere af de andre unge foretager sig, hvorimod den *faktiske* norm, er det som halvdelen eller flere unge rent faktisk foretager sig. Når der så opstår uoverensstemmelser mellem disse to er der tale om sociale misforståelser (Balvig & Holmberg, 2014: 19-20).

Hvis de unge finder sammen med andre ligesindede der også tager kokain, som Marco nævner, og af den grund tror, at flertallet tager kokain, kan der således opstå som Balvig og Holmberg kalder for en social overdrivelse. På samme måde kan der også opstå flertalsmisforståelser, hvor man tror, at det er de fleste der gør bestemte ting, men hvor det i virkeligheden kun er de færreste der gør det.

Her opstår der en ”falsk konsensus”, hvor de unge har en ukorrekt opfattelse af, at deres adfærd repræsenterer majoriteten (Balvig & Holmberg, 2014: 20-22). Det kan betyde, at de i situationer med andre ligesindede kan få en fejlagtig opfattelse af hvor udbredt det, blandt deres jævnaldrende, reelt er, at bruge kokain. Hvis de oplever det, at tage kokain, som almindeligt og som normen, opstår der en uoverensstemmelse med den faktiske norm, hvor det – på trods af stigningen – fortsat ”kun” er 3 % af de unge der bruger kokain (Pedersen et al., 2020). De sociale overdrivelser og flertalsmisforståelser kan da få betydning for den sociale accept, som Nicolas’ har oplevet at der er opstået blandt hans yngre kammerater.

Et andet aspekt af teorien, som her også kan have betydning, er det Balvig og Holmberg (2014: 22) kalder for ”overfladeadfærd”. Her er grundantagelsen, at de sociale overdrivelser og flertalsmisforståelserne især, kan betyde, at de unge ender med at gøre eller sige noget, som de ellers ikke ville have gjort, hvis det ikke var for eksistensen af de sociale overdrivelser. Her nævnes også hvordan medierne kan spille en rolle. I januar, efter Center for Rusmiddelforsknings rapport udkom (Pedersen et al., 2020), var medierne spækket med avisoverskrifter der blandt andet lød: ”Voldsom stigning: så mange unge tager kokain”³, ”Dobbelt så mange unge på kokain som for fem år siden”⁴, og ”Forsker om stoffer: Kokain hører med til festkulturen i dag”⁵. Ingen af overskrifterne var ukorrekte; der ér sket en stigning, og den stigning betyder også, at dobbelt så mange unge i dag, som for fem år siden, tager kokain, hvilket er svarende til omkring 24.600 unge, ca. 3 % (Pedersen et al., 2020). Men hvis man ikke går bag om overskrifterne og ser på tallene, kan man få den opfattelse at det er langt mere udbredt at tage kokain blandt de unge end som så. Mediernes portrættering kan være med til at fastholde de sociale overdrivelser og flertalsmisforståelser, og betyde at de unge indgår i en adfærd de måske ikke ellers ville have gjort, hvis det ikke var for fejlagtige antagelser af omfanget.

Ligeledes kan overfladeadfærden også her betyde at de unge, som Ingvar nævner det, netop ikke vil ”stå uden for”, og derfor ender med at tage kokainen, selvom det måske ikke ellers ville have været noget de ville have gjort, men at de i situationen forsøger at leve op til de forventninger de føler rettet mod dem (Balvig & Holmberg, 2014: 18). Balvig og Holmberg (2014: 23) peger på hvordan forekomsten af overdrivelserne og misforståelserne kan udvikle sig til selvopfyldende profetier; selvom det for de unge ikke udgør normen at tage kokain, så *bliver* det alligevel normen, idet

³ Newsbreak.dk

⁴ Nyheder.tv2.dk

⁵ Tv2Fyn.dk

mange tror det, og derfor efterligner det billede. Det kan, grundet kokains høje afhængighedsskabende effekt, ende med at få alvorlige konsekvenser for de unge, og betyde at deres forbrug udvikler sig i en negativ retning.

Balvig og Holmbergs teori kan altså give et indblik i årsagen til, at de unge har en oplevelse af at tage kokain er noget som alle gør og at Marco således ofte høre sætningen ”alle gør det”. På samme måde viser det også hvordan det, at sætte spørgsmålstejn ved det udsagn, kan være med til at skabe en overensstemmelse mellem de unges opfattelse af andres adfærd, og andres faktiske adfærd. Italesættelsen af de sociale overdrivelser i behandlingen er altså frugtbart, og her kan ligeledes ses elementer af den kognitive læringsteori. Idet brugerne præsenteres for andres faktuelle adfærd, og konfronteres med deres egne misforståede forestillinger, kan de korrigerede opfattelser medføre en ændring i brugernes egen adfærd og holdning, og være medvirkende til, at det fremadrettede arbejde med at holde sig fra kokainen bliver nemmere.

Øget tilgængelighed = øget forbrug?

Med afsæt i ovenstående kan det være let at antage, at den øgede tilgængelighed er lig med et øget forbrug. I det følgende vil jeg derfor fremlægge hvordan mine informanter, både brugerne og behandlerne, oplever sammenhængen mellem den øgede tilgængelighed via udbringningsservice og forbruget af kokain. På baggrund heraf vil jeg diskutere hvor vidt normaliseringen og den øgede tilgængelighed har betydning for folks forbrug, og om det kan være med til at forklare stigningen i antallet af personer der søger behandling.

Selvom informanternes forløb ind i deres problematisk kokainbrug har været forskellige, har de alligevel haft to ting til fælles; en trang til kokain, og brugt udbringningsservice som midlet til at få trangen stillet ved at få kokainen leveret til døren. Da jeg spørger Anders hvilken betydning han tror at udbringningsservicen har haft for hans forbrug fortæller han: *”At mit brug er steget markant [...] Altså, jeg havde nok ikke gået på misbrugscenteret nu hvis jeg ikke havde, altså, hvis det der ikke havde været der”,* og fortæller igen senere, da snakken falder på hvordan han tror hans forbrug havde set ud uden udbringning: *”Så havde det sgu nok ikke været så slemt”,* og fortsætter:

A: Fordi så havde jeg haft sværere ved at få fat i det. Eller ikke, altså, selvfølgelig havde man nok fundet et sted at få det, men jeg ville jo ikke bare kunne ringe til dem, og jeg ville jo ikke bare lige kunne gå der hen. Eller, hvis, altså nu har jeg ikke nogen bil lige nu, og hvis man ikke har nogen bil så er man nødt til at tage busser og alt muligt, eller en taxa, og så tror jeg lige pludselig ikke at det ville være så populært, kan man sige

I: Så du tænker, at hvis det havde været mere omstændigt..?

A: Ja, så tror jeg det havde været blevet ved sådan en weekend ting, eller sådan noget

Nicolas fortæller, lidt lig Anders, at han heller ikke tror at hans forbrug ville være eskaleret, hvis han selv skulle bevæge sig for at få adgangen til kokainen, og uddyber:

N: Fordi, så gider man ikke. Men så når man så endelig var inde i det, jo så kunne jeg nok sagtens have taget en bus et eller andet lorte sted hen en halv time ikke? For at få fat i det, det er helt sikkert

I: Ja, hvis trangen blev..?

N: Ja, ja, det ville jeg helt sikkert have gjort. Men jeg tror ikke det ville have startet så meget, hvis det ikke bare var fordi man kunne sidde på sin flade og sende en sms, og så gik der 10 minutter

Frank fortæller derimod, at hvis alternativet havde været at der var et fast sted i byen hvor han skulle gå hen, så havde det ikke ændret noget, idet han var mobil. Han fortæller endvidere:

F: Altså, så jeg tror ikke at hvis jeg så skulle, og jeg havde bil også, altså, om jeg skulle have kørt til Aalborg hver gang, det havde ikke gjort nogen forskel sådan set

I: Nej?

F: Det er jo en prioritering

I: Så du tænker at trangen havde fundet en vej alligevel?

F: Ja, ja.

Det er vigtigt at notere sig, at brugernes udtalelser baseres på gisninger om hvordan deres forbrug havde set ud hvis udbringningsservicen ikke eksisterede. Alligevel er det værd at lægge mærke til hvordan både Anders og Nicolas giver udtryk for, at de ikke tror at deres forbrug havde fået samme omfang hvis ikke budene kørte. Servicen gør det nemt at få adgang til kokainen, men på samme tid viser citaterne også hvordan, at trang opleves så kraftigt, at brugerne alle giver udtryk for, at de ville gøre meget for at få fat på stofferne, uanset. Det understreges i Nicolas' udtalelse om, at når man så først endelige var hooked ville en tur med bussen ikke virke så problematisk, og igen i Franks udtalelse om, at skaffe kokainen bliver en prioritering, hvor en tur til Aalborg heller ikke ville holde ham tilbage. I mit interview med Marco fortæller han om hvordan han oplever, at den øgede tilgængelighed via udbringning og ikke mindst sms'erne, kan påvirke udviklingen af et problematisk kokainbrug:

"Og det gør det jo, at så er folk mere tilbøjelige til så også at gøre det. Hvor imod, hvis de ikke har et misbrug, men et brug, så gør det alligevel noget at skulle til og trække i tøjet og ud

i bilen og køre hen et sted, og sådan selv opsøge det, så det gør jo at flere falder i fælden [...] der er sådan en øget tendens til dem som starter med at bruge det og så i løbet af et år eller halvandet år, så er de faktisk i et så voldsomt et misbrug af de skal have behandling”

Citatet fra Marco understreger ligeledes hvordan den øgede tilgængelighed via udbringningsservicen kan være en medvirkende faktor til at folk ender med at skulle i behandling for deres forbrug. Som Anders’ og Nicolas begge pointerer, så gør servicen det nemt, og tilgængeligheden er uden tvivl med til at skubbe folks forbrug i den gale retning. Samtidig tyder det også på at kokainen i sig selv også er en vigtig faktor. Når man først er blevet dependent på stoffet, skal man nok finde en måde at skaffe det på, uanset. Det harmonerer også med min egen forforståelse af trang – når trangen først er der, så vil man gå gennem ild og vand for at få den stillet og skaffe sig adgang til stofferne. Risikoen for at udvikle et brug der kræver behandling stiger også hvis brugeren begynder at anvende kokainen til, at komme ud af ”nedturen” der opstår i efterdønningerne af kokainbrug, der blandt andet kendetegnes ved angst, rastløshed, forvirring, træthed og aggressivitet. Ingvar fortæller i den forbindelse at:

”Og hvis man har noget tilbage, så kender man løsningen til at få trukket sig selv op af hullet, ved lige at line en bane op ikke? Så kommer man op af det tristheds-hul, og det er jo, det er jo der, hvad kan man sige, at det måske i virkeligheden starter i forhold til, at det udvikler sig fra noget man gjorde hver anden weekend, eller en gang om måneden, til hver anden weekend, til hver weekend, til at det bliver mere en daglig ting, det er jo, altså, det er meget klassisk, synes jeg”

Ingvars udtalelse illustrerer også mine informanternes forløb. Hvad der startede som en weekend ting i festligt lag, udviklede sig gradvist og blev mere og mere omsiggribende. For mig tyder det altså på, at det er kombinationen af kokainens afhængighedsskabende effekt og den øgede tilgængelighed via udbringningsservice der tilsammen får betydning for at folks forbrug kan udvikle sig i en negativ retning. Kombinationen af de to, samt normaliseringen og de sociale misforståelser, kan altså, som jeg ser det, være en forklaring på den stigning der er sket i antallet af folk der søger behandling. Samtidig viser det også hvordan budene har set fidusen ved, at sætte sig på et marked med en vare der er i konstant høj efterspørgsel, grundet dens yderst afhængighedsskabende effekt. Gennem den øgede tilgængelighed som udbringningsservicen giver, formår sælgerne at tjene gode penge på at eksploitere brugernes trang, når de muliggør at brugerne kan få stillet trangen lige nu og her, uanset hvor de er, eller om de har adgang til kontanter eller ej.

METODEKRITIK

I det filosofiske hermeneutiske perspektiv opereres der ikke med forsknings*resultater*, idet en fortolkning ikke repræsenterer en endelig forståelse af et givent fænomen eller af en sag. Andre eller videre fortolkninger er altid mulige, og dette speciale vil, når det bliver læst, ligeledes undergå nye fortolkninger, og indgå i nye horisontsammensmeltninger med læserens forståelse og horisont (Fredslund, 2012: 83). Imidlertid er dette speciale dog resultatet af en længerevarende proces, hvor jeg med udgangspunkt i bestemte metodiske retningslinjer har indsamlet empiri, som sidenhen er blevet fortolket og analyseret gennem forskellige teoretiske vinklinger, for at undersøge og belyse hvilken betydning den øgede tilgængelighed af kokain har for personer med et problematisk kokainbrug og for misbrugsbehandlerne.

Jeg har gennem processen forsøgt at efterleve Fredslunds (2012: 83-94) metodiske principper, og jeg vil i det følgende afsnit diskutere specialets metode, med udgangspunkt i Fredslunds kvalitetskrav til filosofisk hermeneutisk forskning:

- 1) At forskeren eksplicitere sin forforståelse og dermed synliggøre det subjekt, forskeren er.
- 2) At forskeren i fremstillingen af forskningsprocessen redegør og argumenterer for hvert skridt i forskningsprocessen.
- 3) At forskeren diskuterer fortolkningernes omsættelighed til andre situationer.

(Fredslund, 2012: 94-99).

Validitet er afgørende i henhold til filosofisk hermeneutisk forskning og fortolkning, og knytter sig til de to første kvalitetskrav (Fredslund, 2012: 96). Validitet kaldes også for sandhedsværdi, og handler om hvor vidt forskeren har opnået en relevant og gyldig viden om den problematik der er søgt belyst, og om der således er overensstemmelse mellem datamaterialet og det fænomen som den indsamlede data skal beskrive (Monrad & Olesen, 2018: 299-300). Jeg har, i afsnittet omkring specialets videnskabsteoretiske position og forskningsdesign tydeliggjort min egen forforståelse, forskningsprocessen og valg af metoder. Læseren har således haft mulighed for at få indblik i processen, og de valg der er truffet i henhold til fremgangsmåder, metoder, teorier, m.v. Dog argumenterer Fredslund (2012: 97) for, at man imidlertid aldrig ville kunne opfylde kravet om, at redegøre for hvert enkelt skridt i processen, men at man kun kan gøre sit bedste i beskrivelsen af ens metodologi. Der er naturligvis foretaget mange valg og tænkt mange tanker løbende i processen, som ikke er nedfældet, men jeg har redegjort for processen i det omfang, jeg mener, er relevant for, at læseren kan vurdere hvor vidt jeg har undersøgt det som er specialets undersøgelsesformål, og

dermed bedømme validiteten af specialet og dets fund. Udover at have beskrevet forskningsprocessen, så har jeg forsøgt at øge validiteten ved at lade informanterne gennemlæse det transskriberede interviewmateriale, inden det er blevet anvendt i analysen, idet de så har haft mulighed for at kunne klargøre eventuelle misforståelser der måtte være opstået i transskriberingsprocessen.

Ligeledes har jeg beskrevet min forforståelse, og dermed synliggjort hvilken forståelse af fænomenet omkring udbringningsservices og det at have et problematisk stofbrug, jeg er trådt ind i processen med. Specialet er med den filosofiske hermeneutiske videnskabsteoretiske position, således ikke et udtryk for en ”neutral” undersøgelse, da jeg som forsker ikke har ”stået uden for”, men derimod er trådt ind i den hermeneutiske cirkel (Fredslund, 2012: 80). Der er ingen tvivl om at min egen forforståelse, og oplevelser med venner og bekendte der i øjeblikket kæmper med problematiske kokainbrug, kan ses afspejlet i specialet og dets fokus på ulemper og konsekvenser der udspringer heraf. Dog vil jeg samtidig argumentere for, at min forforståelse netop også har udgjort en force, idet mit kendskab til den verden har været medvirkende til at danne rammen for specialets udformning - som Fredslund (2012: 80) udtrykker det: *”Hvis vi intet ved om det fænomen vi skal undersøge, så ved vi ikke, hvilke forskningsspørgsmål vi skal stille”*. Min forforståelse har spillet en stor rolle i specialets tilblivelse, og jeg har forsøgt at skabe gennemsigtighed omkring dette på to måder. Både ved at klargøre min forforståelse for alle informanterne og oplyse dem om min fortid, men også ved at gøre min forforståelse tydelig for læseren, både før analysen, men også løbende når forforståelsen er blevet sat i spil, og når min forståelseshorisont er blevet udvidet på baggrund af det indsamlede materiale.

Fredslund (2012: 99) pointerer, at uanset metodevalg og fremgangsmåde, vil man som filosofisk hermeneutisk forsker, ikke kunne indfange det felt man undersøger i al dets kompleksitet, og at forskning altid vil indebære grader af forenkling, formalisering og kategorisering. I sidste ende vil forforståelsen også sætte grænser for forståelsen, uanset hvor meget man forsøger at udfordre den (Fredslund, 2012: 99). Rammerne for specialet har da haft betydning for udformningen og for specialets fund. Jeg har forsøgt, i henhold til specialets abduktive metode, at skabe en dybere forståelse af udbringningsservicens betydning for brugere og behandlere, ved at placere fænomenet i flere forskellige teoretiske sammenhænge. Dog har dette også betydet kategoriseringer og forenklinger af det komplekse felt der omgrænser fænomenet. Tidsrammen for specialet har ligeledes haft betydning for valget om kun at afholde fem interviews, både for at jeg kunne

overholde tidsfristen, og for ikke at ende med en uoverskuelig mængde data, som jeg, ene mand, ikke ville kunne nå at bearbejde. Den brede problemformulering har ledt til brede interviewguides, og den indsamlede data fra de fem interviews indeholder mange andre perspektiver og vinkler på fænomenet omkring den øgede tilgængelighed af stoffer via udbringning, som ikke er blevet inkluderet i det færdige speciale. Her har rammen omkring specialets størrelse, såvel som min egen forforståelse, også haft betydning for de valg og fravalg der er foretaget, og den kategorisering som det indsamlede data har undergået. Ligeledes har informanterne undergået en ”forenkling”, idet der er mange facetter af deres liv og af deres problematiske brug, som ikke er blevet inddraget. Jeg har forsøgt at modvirke dette, ved gennem informantbeskrivelserne at give læseren mulighed for at kunne sætte sig i informanternes sted, og derved bedre have en forståelse for den situation som informanterne taler ud fra.

I interviewsituationerne er der også risiko for, at der kan være opstået tilfælde af såkaldt ”dobbelt hermeneutik” (Gilje, 2017: 145-146). Som forsker, i den hermeneutiske optik, forholder jeg mig således til fortællinger der allerede er fortolket; Informanternes verden, og deres fortællinger om udbringningsservicen, er allerede fortolket af dem selv. Informanternes fortællinger, kan betegnes som ”første ordens fortolkninger”, og udgør således udgangspunktet for mine ”anden ordens fortolkninger”. I interviewsituationen, og i dialogen mellem informanterne og jeg, kan der således være opstået tilfælde hvor informanterne har tilegnet sig min ”anden ordens fortolkning”, af fænomenet omkring udbringningsservices og dennes betydning, og gjort dem til deres egne ”første ordens fortolkninger” (Gilje, 2017: 145). Jeg kan således ikke vide mig sikker på, om informanterne er blevet farvet af min forforståelse undervejs i interviewene, men jeg har forsøgt så vidt muligt at undgå dette, ved at stille åbne spørgsmål, og lade informanterne tale frit uden at lede samtalen for meget i en bestemt retning, i håb om at skabe en horisontsammensmeltning, uden at deres fortællinger og deres horisont, er blevet en reproduktion af min (Fredslund, 2012: 82).

I henhold til Fredslunds tredje kvalitetskrav, er det relevant at reflektere over om der er aspekter af den opnåede viden, som kan være relevante i andre sammenhænge (Monrad & Olesen, 2018: 306). I henhold til at diskutere specialets fund og omsætteligheden af det til andre situationer, skal man være påpasselige med at antage, at undersøgelsen, der primært er baseret på fem informanternes subjektive oplevelser og erfaringer med den øgede tilgængelighed via udbringning og dennes betydning for deres problematiske kokainbrug og for behandlernes arbejde, kan overføres til andre. Imidlertid vil jeg dog mene, at informanternes udsagn, både brugernes og behandlernes, vil kunne

resonere hos andre der har kendskab til dette felt, på den ene eller anden måde, idet der har været en del ligheder i informanternes fortællinger omkring udbringningsservicens betydning, både mellem brugerne og mellem behandlerne. Det har dog heller ikke været et mål i sig selv, at specialets fund skulle kunne udbredes gennem en generalisering, men mere et ønske om, at skabe ny empirisk viden om et fænomen, som jeg, på baggrund af tidligere forskning og indeværende speciale, vurderer, er en problematik som ikke lige ophører foreløbigt, og som det sociale arbejde kommer til at skulle forholde sig til fremadrettet.

KONKLUSION

Formålet med dette speciale har været, at undersøge hvilken betydning den øgede tilgængelighed af kokain via udbringningsservices har for personer med et problematisk kokainbrug, og for misbrugsbehandlerne. Dette er gjort ved at foretage fem semistrukturerede interviews, tre med brugere, og to med behandlere, hvortil den indsamlede data har udgjort det empiriske grundlag for analysen. Fænomenet omkring den øgede tilgængelighed via udbringningsservice er søgt belyst i flere teoretiske sammenhænge for at besvare problemformuleringen og dermed opnå en dybere og bedre forståelse af fænomenet og dennes betydning. Jeg har anvendt den filosofiske hermeneutiske tilgang, hvor jeg som forsker selv har været en del af den verden som jeg har fortolket. Jeg er trådt ind i processen med blandt andet en forforståelse af, at den øgede tilgængelighed via udbringningsservices er medvirkende til, at det er sværere at stoppe det problematiske stofbrug, og ikke bukke under for fristelsen og trangen. Denne forforståelse er igennem processen blevet mødt, men min forståelse indebærer på nuværende tidspunkt en dybere indsigt i hvorfor det kan være svært, og et bredere indblik i de mange faktorer der er på spil, end det gjorde ved processens start. Min horisont er blevet udvidet, og jeg vil i det følgende, på baggrund af den foregående analyse, gøre rede for hvad den øgede tilgængelighed af kokain via udbringningsservices betyder for personer med et problematisk brug af kokain og for misbrugsbehandlerne.

For personer med et problematisk kokainbrug betyder den nemme adgang til forhandlerne og det store antal sælgere, at man som bruger hurtigt kan få opbygget sig en lang liste med telefonnumre, og på den måde kan helgardere sig mod frygten for ikke at være i stand til at få trangen stillet. Ligeledes betyder det, at der altid er adgang til en eller flere forsyningskanaler af kokain, og ”kokain-butikken” er således mere eller mindre døgnåben, hvilket samtidig kan være en hæmsko for personer der kan have et ønske om forandring. Den nemme adgang og den hurtige levering betyder,

at tiden fra tanke til handling er utrolig kort, og fleksibiliteten ved at sælgerne leverer uanset hvor brugeren befinder sig gør det attraktivt at anvende udbringning, frem for at skulle anskaffe sig kokainen via for eksempel Darknet. Ligeledes betyder muligheden for betaling via MobilePay at man som bruger ikke behøver at skulle være i nærheden af en hæveautomat, eller have hævet kontanter på forhånd, hvilket for personer med et problematisk kokainbrug øger muligheden for, at de kan handle spontant når de første tegn på trang viser sig. På samme måde gør muligheden for at brugerne kan købe kokainen på klods, det også nemmere at handle spontant på trangen, og brugeren behøver således i øjeblikket heller ikke bekymre sig om hvor vidt der er økonomisk kapital til at få stillet trangen og fortsætte det problematiske kokainbrug. Dog kan det medføre, at brugeren mister overblikket over sit forbrug, hvilket kan få vidtgående økonomiske konsekvenser, hvor brugeren ender med at blive fanget i en ond lånecirkel, med gæld både til sælgerne og til kviklånsudbydere. Sælgerens servicemindede attitude kan også være medvirkende til, at brugerne "normalisere" møderne og kan betyde at brugerne skærmes fra det faktum, at det der foregår i mødet er ulovligt. At nogle af sælgerne tilbyder betaling via MobilePay, på lige fod med legitime forretninger, kan have samme effekt, og kan sende et signal til brugerne om at risikoen for at blive opdaget er lille. Sælgerens afslappede og venskabelige adfærd kan være en måde hvorpå de kan fastholde kunderne ved at være smilende og imødekommende, og kan samtidig også betyde at brugerne kan opretholde et mere positivt selvbillede, når interaktionen mellem køber og sælger får en mere venskabelig karakter.

Forekomsten af tilbuds-sms'er som sælgerne sender til kunderne kan ses som en smart forretningsstrategi, men kan betyde at brugerne fastholdes i deres problematiske kokainbrug. Med sms'erne forekommer eksterne højrisikosituationer ikke længere kun i byen eller på diskoteker, idet sælgerne nu har mulighed for at række ud til kunderne på alle tidspunkter af døgnet. Sms'erne udgør således højrisikosituationer, som kan starte brugernes dysfunktionelle stofrelaterede antagelser, hvilket kan lede til tilbagefald eller fortsat brug. Samtidig fungerer sms'en også som midlet til at få adgangen til stofferne og bliver altså, som Ingvar udtrykte det, en påmindelse om at misbruge, og løsningen herpå. For rekreative brugere, er der ligeledes risiko for at den øgede tilgængelighed af kokain via udbringningsservice, også kan blive vejen ind i et problematisk brug. For rekreative brugere, kan fristelsen blive svær at modstå når kokainen, med udbringningsservicen og de dertilhørende sms'er, kommer hjem i stuerne hos folk. Som Marco udtrykte det, kan den nemme adgang betyde at flere falder i fælden, hvilket kan betyde at de ender med at skulle have behandling for at komme ud af deres problematiske kokainbrug igen.

Kombinationen af kokainens stærke afhængighedsskabende effekt og den øgede tilgængelighed kan altså være en medvirkende faktor til at folks forbrug udvikler sig i en negativ retning.

Den øgede tilgængelighed via udbringningsservicen udgør et tema i behandlingen hos både RCA og DMB, og for behandlerne betyder det, at et vigtigt element i deres arbejde bliver at få italesat den risiko som den øgede tilgængelighed og sms'erne udgør for brugerne, og opfordre brugerne til at skifte nummer eller slette sms'erne så snart de dukker op. Ved, at behandlerne samtidig får identificeret de dysfunktionelle stofrelaterede antagelser, og erstatter dem med nye hensigtsmæssige overbevisninger, kan man således søge at ændre brugernes adfærd og tankemåder, og ad den vej ruste brugerne til at mestre deres situation og deres nye liv uden kokain. For DMB har stigningen af unge i behandling for problematisk kokainbrug betydet, at de har måtte starte nye forløb udelukkende for de pårørende forældre, for at guide forældrene til hvordan de bedst muligt kan hjælpe deres voksne børn under deres behandling. Ligeledes har det betydet, at et nyt tema er kommet på dagsordenen i deres behandling, nemlig hvordan de unge på ny lærer at begå sig i sociale sammenhænge, som for eksempel i byen eller til koncerter, som kan udgøre højrisikosituationer. For nogle personer med problematisk kokainbrug kan den øgede tilgængelighed af kokain betyde, at det kan være nødvendigt at ændre drastisk i deres omgivelser, hvis miljøet omkring brugeren er stærkt præget af kokainbrug. Som en del af behandlingen kan for eksempel døgnbehandling eller resocialisering således være løsningen. I Anders' tilfælde blev det nødvendigt for ham at rykke sit liv op ved roden, og flytte hjem til sin søster for at få det hele på afstand, og som en del af Franks behandling fik han bevilliget to måneders døgnbehandling på Bornholm, hvorefter han flyttede ind i Halvvejshuset i Aarhus.

Jeg har yderligere gennem analysen vist hvordan, jeg mener, at der med den øgede tilgængelighed og udbringningsservicen kan ses et skifte i kokainens sociale struktur, og hvilket har betydet en normalisering af kokainbrug. Kokain via udbringningsservices findes i dag i alle de større byer, og med servicen kommer muligheden for at købe kokain hjem i stuerne til folk. Ingvar beskriver ligeledes hvordan kokain idag ikke længere er forbeholdt de rige og de få, men derimod er blevet alle mands eje, og DMB har oplevet et skifte i deres klientgruppe, hvor 70-80 % af klienterne i deres grupper nu udgør kokainbrugere. For personer med et problematisk kokainbrug kan normaliseringen være medvirkende til, at brugerne ikke længere opfatter deres handlinger som ulovlige, eller som afvigende og kan ligeledes skærme dem fra de sundhedsmæssige risici kokainbrug kan medføre. På samme måde kan udbredelsen af kokainen via udbringningsservices,

og normaliseringen betyde, at der kan opstå sociale misforståelser omkring hvor udbredt kokainbrug er blandt de unge. Hvis unge der tager kokain, finder sammen med andre ligesindede unge, kan de få en opfattelse af at "alle gør det", hvilket kan betyde at de fejlagtigt tror, at det er normen at tage kokain, og det således, for dem *bliver* normen. For behandlerne betyder det, at de i arbejdet med brugerne må få italesat og korrigeret de misforståede forestillinger, og dermed ændre brugernes tankemønstre, for at ændre deres adfærd.

Udbringningsservicen betyder altså mere eller mindre døgnåben adgang til kokain, med et stort antal sælgere, der har yderst hurtig levering og som tilbyder betaling via MobilePay eller med mulighed for at brugeren kan købe kokainen på klods. For personer med et problematisk kokainbrug udgør disse "fordele" ved forretningsmodellen altså samtidig ulemperne. Som Frank, så fint udtrykte det, så er ulempen ved udbringningsservice, at det fungerer godt efter den hensigt det har: at fastholde brugerne i et problematisk brug af stoffer, ved at gøre det nemt og bekvemt at handle på trangen når fristelsen er lige ved hånden. For personer med problematisk kokainbrug betyder de ovenstående beskrevne faktorer af udbringningsservicen således, at det bliver langt sværere at bryde med det problematiske brug, når man kan gå fra tanke til handling på blot 20 minutter.

LITTERATUR LISTE

Rapporter og Forskning

Beck, A.T, Wright, F.D, Newman, C.F, & Liese, B.S. (1993) *Cognitive Therapy of Substance Abuse: Theoretical Rationale* s. 123-147. Hentet fra <https://www.researchgate.net/>

Demant, J., & Bakken, S.A. (2019) Sådan foregår stofhandel på sociale medier i Norden - de største forskelle og ligheder. *STOF Viden om rusmidler og samfund*. Nr. 32 s. 19-21

Demant, J., Bakken, S., Oksanen, A., & Gunnlaugsson, H. (2019) *Drug dealing on Facebook, Snapchat, and Instagram: A qualitative analysis of novel drug markets in the Nordic countries*. Hentet fra <https://www.researchgate.net/>

EMCDDA (2019) *Europæisk Narkotikarapport 2019: Tendenser og udvikling*. Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg. Hentet fra <http://www.emcdda.europa.eu/>

Pedersen M., U, Pedersen, M.M. & Gonzalez A.P. (2020) *Trivsel og brug af rusmidler blandt danske unge. 2014/2015 til 2019*. Aarhus Universitet, Center for Rusmiddelforskning. Hentet fra <https://psy.au.dk>

Søgaard, T. F. (2018) De ringer – vi bringer. Et studie af cannabislevering til døren. *STOF Viden om rusmidler og samfund*. Nr. 31 s. 13-17

Søgaard, T. F. (2019) Drop-off drug distribution: Why users choose to source illegal drugs from delivery dealers, *Nordic Journal of Criminology*, 20:2, 213-222, DOI:10.1080/2578983X.2019.1667676

Sundhedsstyrelsen (2016) *Vejledning om den lægelige behandling af misbrug af kokain og andre centralstimulerende stoffer*. Retsinformation - VEJ nr. 103777 af 28.12.2016. Hentet fra <http://www.retsinformation.dk>

Sundhedsstyrelsen (2018) *Narkotikakriminalitet, beslaglæggelse og stofmarkedet*. Narkotikasituationen i Danmark – Delrapport 5. Hentet fra <https://www.sst.dk/>

Sundhedsstyrelsen (2019a) *Sundhedsrelaterede konsekvenser*. Narkotikasituationen i Danmark – Delrapport 4. Hentet fra <https://www.sst.dk/>

Sundhedsstyrelsen (2019b) *Stofmisbrugsbehandling – efterspørgsel og tilgængelighed*. Narkotikasituationen i Danmark – Delrapport 3. Hentet fra <https://www.sst.dk/>

Bøger

Andersen, M.L. (2013) Goffman og socialt arbejde s. 138-155. i: Hansen, S.J. (2013) *Sociologi i socialrådgivning og socialt arbejde*. Kbh: Hans Reitzels Forlag

Balvig, F., & Holmberg, L. (2014) Artikel 2: Normer og sociale misforståelser s. 15-35 i: Balvig F., & Holmberg, L., (2014) *Flamingoeffekten. Sociale overdrivelser og social pejling*. Jurist og Økonomiforbundets forlag

Cullen, F.T., Agnew, R., & Wilcox, P. (2018) Part X: Reviving Classical Theory: Deterrence and Rational Choice Theories s. 353-366 i: Cullen, F.T., Agnew, R., & Wilcox, P. (2018) *Criminological Theory: From Past to Present*. 6. Udg. New York, Oxford University Press

Ege, P. (2013) Det problematiske stofbrug s. 423-45: Guldager, J., & Skytte., M. (2013) *Socialt arbejde – teorier og perspektiver*. Kbh: Akademisk Forlag

Ege, P. (2018) *Stofproblemer og hvordan man løser dem*. Kbh: Hanz Reitzels Forlag

Fredslund, H. (2012) Den filosofiske hermeneutik – fra filosofi til forskningspraksis s. 75-101: Nygaard, C. (2012): *Samfundsvidenskabelige analysemetoder*. København: Forlaget samfundslitteratur.

Gilje, N. (2017) Hermeneutik – teori og metode s. 127-152: Järvinen M., & Mik-Meyer, N. (2017) *Kvalitativ Analyse – Syv Traditioner*. 1. udgave, 2 oplag. Hans Reitzels Forlag

Hutchinson, G.S, & Olte dal, S. (2006) Interaktionistiske modeller s. 89-138 i: Hutchinson, G.S., & Olte dal, S., (2003) *Modeller i Socialt Arbejde*. 2. udg 6. oplag. Kbh: Hans Reitzels Forlag

Hutchinson, G.S, & Olte dal, S. (2006) Læringsteoretiske teoretiske modeller i socialt arbejde s. 139-185 i: Hutchinson, G.S., & Olte dal, S., (2003) *Modeller i Socialt Arbejde*. 2. udg 6. oplag. Kbh: Hans Reitzels Forlag

Juul, S. (2012) Hermeneutik s. 107-146: Juul, S. & Pedersen, K.B. (2012) *Samfundsvidenskabernes videnskabsteori. En indføring*. Kbh, Hans Reitzels Forlag

Järvinen M., & Mik-Meyer, N. (2017) Kvalitative analysetraditioner i samfundsvidenskabelig forskning s. 9-25: Järvinen M, & Mik-Meyer, N. (2017) *Kvalitativ Analyse – Syv Traditioner*. 1. udgave, 2 oplag. Hans Reitzels Forlag

Kristansen, S. (2017) Fortolkning, forståelse og den hermeneutiske cirkel s. 153-172: Järvinen M., & Mik-Meyer, N. (2017) *Kvalitativ Analyse – Syv Traditioner*. 1. udgave, 2 oplag. Hans Reitzels Forlag

Kvale, S. (1997) *Interview – en introduktion til det kvalitative forskningsinterview*. 1. udgave, 14. oplag. Kbh, Hans Reitzels Forlag

Kvale, S., & Brinkmann, S. (2015): Transskription af interview s.235-247: Kvale S., & Brinkmann S. (2015) *Interview*. Kbh., Hans Reitzels Forlag.

Mik-Meyer, N, & Villadsen, K (2008) Goffman: Interaktion og identitetsforhandlinger s. 43-97: Mik-Meyer, N, & Villadsen, K (2008) *Magtens former*. Kbh: Hans Reitzels Forlag

Monrad, M. (2018) Tilvirkning af data s. 107-143: Olesen, S.P, & Monrad, M. (2018) *Forskningsmetode i Socialt Arbejde*. Kbh., Hans Reitzels Forlag

Monrad, M., & Olesen, S.P. (2018) Kvalitet og kritik s. 293-318: Olesen, S.P, & Monrad, M. (2018) *Forskningsmetode i Socialt Arbejde*. Kbh., Hans Reitzels Forlag

Olesen, S.P. & Monrad, M. (2018) Indledning s. 9-31: Olesen, S.P, & Monrad, M. (2018) *Forskningsmetode i Socialt Arbejde*. Kbh., Hans Reitzels Forlag

Olesen, S.P. (2018) Analysestrategi s. 145-170: Olesen, S.P, & Monrad, M. (2018) *Forskningsmetode i Socialt Arbejde*. Kbh., Hans Reitzels Forlag

Pedersen, M.U. (2015) Misbrug af rusmidler og sociale problemer s. 103-126: Bundesen, P., Christensen, A.B. & Rasmussen, T. (2015) *Sociale problemer*. Hans Reitzels Forlag

Tanggaard, T., & Brinkmann, S. (2015) Interviewet: Samtalen som forskningsmetode s. 29-53: Tanggaard, T., & Brinkmann, S. (2015) *Kvalitative metoder – En grundbog*. 2. udgave, 1. oplag. Hans Reitzels Forlag

Web

Behandlingscenter Stien (u.å.) *Karaktertræk hos den afhængige*. Hentet fra <https://behandlingscenter-stien.dk>

Dansk MisbrugsBehandling (u.å.) *Om Dansk MisbrugsBehandling & Kokainmisbrug*. Hentet fra <https://www.danskmisbrugsbehandling.dk/>

Historienet (u.å.) Narko har forvrænget virkeligheden i 7000 år. *Historienet*. Hentet fra <https://historienet.dk>

Holtegaard-Kasler, E. (2020, 12. jan) Antallet af unge, der tager kokain, er fordoblet. *Politiken*. Hentet fra <http://politiken.dk>

Lauridsen, L. (2019, 13. nov.) Misbrugsbehandler: Kokain er blevet lige så almindeligt som en fyraftensøl. *Tv-Midtvest*. Hentet fra <http://www.tvmidtvest.dk>

Moneylender (2020, 8. jan.) Kviklån: Fordele og ulemper. Hentet fra <https://moneylender.dk/kviklaan-fordele>

Rigsadvokaten (2017, 23. feb.) *Rigsadvokatmeddelelsen – Narkotika*. Anklagemyndigheden. Hentet fra <https://vidensbasen.anklagemyndigheden.dk/>

Aarhus Kommune (2020) *Stofbehandling*. Hentet fra <https://www.aarhus.dk/borger/sundhed-og-sygdom/stofbehandling/>

BILAG

Interviewguide brugere

Briefing		
Præsentation af intervieweren og projektets formål	Hvem er jeg?	Studerende på Aalborg Universitet, Kandidat i Socialt Arbejde
	Formålet med interviewet	Formålet med interviewet er at få belyst hvordan den øgede tilgængelighed af kokain, enten gennem udbringningsservices eller via sociale medier, påvirker/har påvirket dig og dit brug/problem brug af kokain
Rammerne for interviewet	Tidsramme	Interviewet vil tage ca. 1 time
	Interviewet optages	Jeg optager interviewet så jeg kan transskribere det bagefter hvor dele af materialet vil indgå i specialet.
	Samtykkeerklæring	Underskrives – samtykkeerklæringen kan til enhver tid trækkes tilbage
	Redegørelse	Du må endelig spørge, hvis der er noget du er i tvivl om, eller ikke forstår undervejs i interviewet. Du kan også fravælge at besvare de enkelte spørgsmål.
Spørgsmål		Nogle spørgsmål?
Præsentation af informanten		Vil du her til en start kort præsentere dig selv? (Navn, alder, uddannelse?)

Temaer	Interviewspørgsmål
Begyndelsen	Hvornår stiftede du første gang bekendtskab med kokain? - Alder? Alene/sammen med andre? Hvordan fik du fat på det?

Udviklingen	Kan du huske hvordan det føltes? Hvad du tænkte? Hvordan udviklede det sig siden hen?
Forhold til kokain i dag Årsager	Hvordan er dit forhold til kokain i dag? Hvordan vil du selv kategorisere dit brug af kokain? - Forbrug, problembrug, misbrug? Andet? Hvornår bruger du det? Hvor tit? - Alene/sammen med andre? - Ædru? Sober? Spiller settings en rolle for hvornår/hvor tit? Har du et bud på hvorfor det er sådan? - Hvad der ligger bag? Hvorfor/hvordan tror du, at du er endt med det brug du har i dag?
Kontakt	Hvordan får du fat på kokain i dag? Udbringning? Sociale medier? - Begge dele? - Andet?
Udbringningsservices	Hvordan er du kommet i kontakt med denne/disse services? Er det de samme som kommer? Kender du flere forskellige? Hvordan er jeres forhold? - Kender du deres navne? Kender de dit? Kommer de altid ud til dig, eller skal du også mødes med dem nogle gange? Hvor hurtigt går det fra du ringer/skriver til de kommer? Hvad er prisen, og hvordan betaler du? Hvor mange penge tror du, at du har brugt på kokain via denne service? Kontakter de dig vis sms eller opkald? - Tilbud? Kender du andre som benytter sig af denne slags service? Hvad er der af fordele ved denne service? Hvad er der af ulemper?

	Kan du sætte ord på hvad du tror denne service har betydet for dig og dit brug? Hvordan tror du at dit brug ville se ud hvis denne service ikke fandtes?
Sociale medier	Har du skaffet dig adgang til kokain via sociale medier? - Hvis ja, hvilke: Snapchat, Facebook, Instagram? Hvordan fandt du frem til det? Hvordan mødes I? Kontakter de dig? - Notifikationer, beskeder? - Tilbud? Kender du andre som benytter sig af denne slags service? Hvad er der af fordele ved det? Hvad er der af ulemper? Kan du sætte ord på hvad du tror køb og salg på sociale medier har betydet for dig og dit brug? Hvordan tror du at dit brug ville se ud hvis det ikke fandtes?
Kriminalitet	Forholder du dig til at det er ulovligt? - Tanker om det? Spiller det en rolle? Er det med i overvejelsen når du køber? Har du begået kriminalitet for at få adgang til kokain? Har du haft kontakt med politiet? - På hvilken måde? Er du bekendt med lovgivningen? - Bødestørrelser/straf - Hvis nej: hvordan kan det være?
Behandling	Har du været i behandling for dit brug af kokain? Hvis ja – hvordan var forløbet? Stoppet brug, fortsat brug? Blev du kontaktet via sms eller sociale medier undervejs i din proces? Blev den øgede tilgængelighed via online salg/udbringningsservices italesat af misbrugscenteret?

	- Særlige instrukser til hvordan du skulle forholde dig til det? Hvilken rolle spillede den øgede tilgængelighed for din proces? Hvis nej – er det noget du har haft i tankerne? Hvordan tror du at den øgede tilgængelighed ville påvirke dit forløb?
Afsluttende	Hvordan tror du fremtiden ser ud for køb og salg af kokain? - Bliver det anerkendt? Online, udbringningsservices? Hvordan tror du fremtiden ser ud for dig og kokain?
Andet	Har du andre kommentarer eller tanker omkring emnet du gerne vil dele her til sidst?

Interviewguide behandlere

Briefing		
Præsentation af interviewer og projektets formål	Hvem er jeg? Formålet med interviewet	Studerende på Aalborg Universitet, Kandidat i Socialt Arbejde. Uddannet Socialrådgiver i 2018 Hvilken betydning har det for personer med et problematisk brug af kokain, hvad enten de er i behandling, gerne vil, eller har været, at tilgængeligheden af kokain de sidste år er øget gennem salg på sociale medier eller via udbringningsservices som De Hvide Bude, og hvordan påvirker/indvirker det de professionelle misbrugsbehandlere sociale arbejde med denne målgruppe? + snakke om/spørge ind til nogle af de ting som de brugere jeg har været i kontakt med har fortalt.
Rammerne for interviewet	Tidsramme Interview optages	Interviewet vil tage ca. 1 time Jeg optager interviewet så jeg kan transskribere det bagefter hvor dele af materialet vil indgå i

Spørgsmål Præsentation af informanten	Samtykkeerklæring	specialet. Underskrives – samtykkeerklæringen kan til enhver tid trækkes tilbage
	Redegørelse	Du må endelig spørge, hvis der er noget du er i tvivl om, eller ikke forstår undervejs i interviewet. Du kan også fravælge at besvare de enkelte spørgsmål. Nogle spørgsmål? Vil du her til en start kort præsentere dig selv? (Navn, alder, uddannelse, jobtitel og arbejdsfunktion?)

Temaer	Interviewspørgsmål
Overordnet - generelt	Kort skitsering af stedet?
Om stedet	Hvor stor en del af jeres borgere/brugere (?) har kokain som hovedstof?
Om borgerne/brugere	Kan I mærke en stigning i antallet af borgere/brugere med kokain problematikker? Flest mænd, kvinder? Alder? Hvordan oplever I et typisk ”misbrugs-forløb”? -Hvordan udvikler det sig for borgerne/brugere?
Om behandlingen generelt	Hvordan arbejder I med dem? - Benytter I en bestemt ”model” ? - Skitsere et typisk forløb?
Terapeutiske metoder? Kognitivmisbrugsbehandling? Systematisk terapi?	Hvad er i jeres optik den bedste behandling af kokain misbrug? - Hvad kræver det af jer? Af borgeren? Er misbrug ”ens”? Arbejder I på samme måde uanset stoftype?
Øget tilgængelighed	Er det noget I har diskuteret /snakket om indbyrdes?
via udbringning og/eller sociale medier	Hvad er din opfattelse af det? Er der sket en stigning?

Gæld Anders 270.000 Frank 500.000 Nicolas 70-80.000	Oplever I ofte at borgerne/brugerne har gæld? - Gæld til bank? - Familie / venner? - Pushere i forhold til at kunne købe på klods? Tænker I at det er i forlængelse af den øgede tilgængelighed, eller et det et generelt fænomen ved problematisk kokainbrug?
Kriminalitet Ingen af informanterne forholdt sig til at det var ulovligt ”så normalt som at gå i netto”	Hvordan oplever I at borgerne/brugerne forholder sig til at det er ulovligt / lovgivningen? Oplever I ofte at borgerne/brugerne ender med at begå yderligere kriminalitet som følge af deres forbrug? - For eksempel, at sælge kokain selv? - Indbrud? - Andre eksempler? Hvad kan det skyldes? Tanker om det? - For at finansiere det? - Fordi man er i kriminelle omgangskredse til at starte med? - Pga. abstinenser eller frygt for det? - Mens man er påvirket?
Resocialisering efter/ved behandling Frank og Anders har begge lagt deres liv om Døgnbehandling / flyttet hjem til søster	Oplever I ofte at borgere er nødt til at lægge deres liv helt om? - Fjerne sig fra gamle bekendtskabskredse, flytte til andre byer mv. Er den øgede tilgængelighed en faktor her? Hvis resocialisering ikke er muligt, hvordan opfordrer I så jeres borgere til at handle? - Til at skærme sig for det?
Andre følgevirkninger	Oplever I andre følgevirkninger af den øgede tilgængelighed af kokain? Eller er det mere kokain generelt?
”Prævention” / Løsning	Nogle bud på hvordan man burde/bør takle de her fænomener omkring den øgede tilgængelighed? Politisk? Oplysning vs. forbud? Legalisering?

Afsluttende	Hvordan tror du fremtiden ser ud for køb og salg af kokain?
Andet	Hvordan tror du fremtiden ser ud for jeres arbejde med den her målgruppe?
	Bliver det anderledes?
	Har du andre kommentarer eller tanker omkring emnet du gerne vil dele her til sidst?